

Upravništvo: Ljubljana, Knaflijeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Šelen-
burgova ul. 3. — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti. Ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
3124, 3125, 31266.
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knaflijeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Težkoče v grški notranji politiki

V ponedeljek je s prestolnim govorom na slovesen način otvoril zasedanje novega parlamenta grški kralj Jurij II. V govoru je poudaril željo in prepričanje, da bodo politične stranke končno vendarle našle pot do sporazuma, pa da se bodo s tem položile osnove za praktično izvajanje demokracije, ki je in ostane vodilna ideja kraljevega režima. Toda s slovesno otvoritvijo se je seja hkrati končala. Naslednja seja, v kateri naj se izvede konstitucija nove zbornice, se je določila šele za petek. Že v tem dejstvu se zrcali odsev velikih težav, s katerimi je zvezan poskus, dovesti razprte grške stranke do sprave.

Zakaj tudi vprašanje, kdo naj bo predsednik novi zbornici, je sporno med obema političnima taboroma. Enako sporno kakor druga vprašanja, okrog katerih se sudejo razgovori med šefi strank, pred vsem med vodjama obeh najmočnejših taborov, Tsaldarisem in Sofuliseom. Razpoloženje za sporazum je sicer tu, toda težko da bi moglo prevladati nad močno si nasprotujočimi stremiljenji, če ga ne bi kraljeva volja tako dosledno in energično postavljala na dnevni red. Zato pa se tem bolj krčevito oprijemlje diskusije okrog konkretnih substratov sporazuma samega. Ali z drugimi besedami: Danes in že precej časa se gibljejo pogajanja za sporazum okrog povsem konkretnih problemov, kako naj se razdelijo vrhovne funkcije v bodoči koalicijski vladi, kako torej naj se razdelijo ministrski portfelji.

Bilo pa bi prav gotovo napačno, ako bi se zadovoljili samo s to ugotovitvijo, pa jo morda karakaterizirali z očitki partijskega ali celo osebnega egoizma. Gre za mnogo več. Gre za to, da se reši, da se, če ne likvidira, pa vsaj ublaži veliki spor med dvema političnima taboroma, ki sta s svojimi medsebojnimi nasprotstvi polnila že več kot dvajset let analo grške politične in kulturne zgodovine. Med njima so velika nasprotja domala v vseh pogledih, ne morda samo v osebnih, marveč tudi v načelnih in stvarnih. Pridobiti bi bilo torej treba vodje teh dveh taborov za pravno misel, pa jih pregovoriti na to, da sedejo v skupno vlado, kjer naj vodijo grško državno politiko po skupnih vidikih, dasi imajo v resnici o smernicah tako različne nazore. Seveda bi šli mimo najvažnejših momentov, ako ne bi pretehtali, kolike težave povzročajo strankarsko-osebni nagibi, saj so bile dosedanje notranje borbe vedno združene tudi z obilnim premikanjem vsega upravnega aparata po strankarskih vidikih. Zadržati čez imel režim v rokah populistični tabor, zato seveda tehta s posebno pazljivostjo, katere resore bi kazalo prepustiti venizelistom, da bi bila strankarska škoda čim manjša. Venizelistični tabor se vrača iz opozicije, vrh tega po ponesrečenem prevratnem poskusu, toda po izraziti zmagi v zadnjih volitvah, kot zmagovita najmočnejša stranka. Ker se je množekemu vodji stranke, staremu Venizelosu posrečilo doseči spravo s kraljem, smatra njeno atensko vodstvo svojo pozicijo za posebno trdno. In ker je obnovljena monarhija proglasila demokracijo za svoje geslo ter pokazala trdno voljo, da jo tudi zares in takoj izvede v prakso, morejo venizelisti s polno pravico in primerno samozavestjo računati na uspehe, dosegljive na osnovi z najvišjega mesta proglasenih smernic.

S tega ozadja gledano zadržanje grških političnih strank nam pomaga tolmačiti izredno dolgotrajna pogajanja. Še sedaj, ko je parlament pričel z delom, ni dokončnega sporazuma. Šele prav zadnje vesti pripovedujejo, da se je posrečilo doseči soglasje med Sofuliseom in Tsaldarisom, toda ker še vedno ni objavljeno, kako se je doseglo, morda ni tudi sedaj še ni dokončno.

Med najbolj sporne resore štejejo notranje ministrstvo, potem ministrstvo narodne obrambe, dalje seveda predsedstvo vlade in tudi predsedstvo skupščine. Venizelisti so izjavili, da so kljub temu, da imajo kot največja stranka pravico do zahtev po ministrskem predsedstvu, pripravljeni prepustiti to mesto Tsaldarisu. Pojavila pa se je tudi misel, naj bi se predsedstvo menjavalo med obema šefoma na tri mesece. Venizelisti so končno tudi pripravili prepustiti drugim vodstvom vojske in mornarice. Toda za svoje koncesije zahtevajo pred vsem notranje ministrstvo. To je vsekakor silno važno mesto, morda najvažnejše, zlasti sedaj, po takih notranjih homatijah, po tolikem uveljavljanju strankarskega režima, ki je postavljaj in odstavljaj uradnike po svojih vidikih. Vrh tega gre tu za policijo in žandarmerijo, zoper katero imajo venizelisti še stare pritožbe. Dovolj je, ako spomnimo na hude afere, v katere so se zapletli visoki funkcionarji javne varnosti v času atentata na Venizelosa.

Podoba je, da se za koalicijo posebno malo navdušujejo v taboru Tsaldarisovem. Tamkaj je še vedno mnogo simpatičnega misel na koalicijsko vlado brez venizelistov. Saj se je pokazalo, da so iskali zavezništva celo pri komunistih, ki bi mogli pomeniti jezikček na tehtnici;

Italija pojde svoja pota

Mussolinijev indirektni odgovor na ženevske mirovne pobude in razprave o možnosti razširjenja sankcij proti Italiji

Rim, 3. marca. o. Ob 10. dopoldne se je sestel ministrski svet pod predsedstvom Mussolinija k izredni seji. Seji so prisostvovali vsi ministri razen ministra Ciana in tajnika fašistične stranke Staracea, ki sta v vzhodni Afriki. Takoj ob začetku seje je imel Mussolini daljši govor, v katerem se je dotaknil sedanjega političnega položaja. Med drugim je izjavil:

Položaj v Abesiniji

Od zadnjega sestanka ministrskega sveta so italijanske čete v Abesiniji pod poveljstvom maršala Badoglija izvajale celo vrsto velikih zmag, ki so definitivno likvidirale severno-abesinsko fronto in strle odpor Abesincev. Osvojitve Ambe Alagija je masševala težke borbe in junško smrt polkovnika Tosellija, ki se je boril tamkaj pred 40 leti proti sovražni premoči. Ministrski svet pošilja zaradi tega maršalu Badogliju in italijanskim četam na fronti najpriskernejše pozdrave in zahvalo za ju. naške borbe, ki so dovedle do tako važne zmage.

Poklon Ameriki

Med tem, ko so naše čete meseca februarja pospešile svojo akcijo na fronti, je ameriški kongres po daljši debati sklenil, da se do sedaj veljavni zakon o nevtralnosti Zedinjenih držav neizpremenjen podaljša do maja 1. 1937. Ameriški kongres je s tem odklonil vse predloge za razširjenje prepovedi izvoza v vojašujoče se države. Z zadovoljstvom in hvaležnostjo ugotovljamo, da so si ameriški poslanci s tem, da so odklonili vse nasvete Društva narodov in drugih zagovornikov sankcijske po-

litike proti Italiji, pridobili velike zasluge za mir na svetu.

Prav tako je propadel tudi poizkus za ureditev podunavskega problema brez Italije.

Italija močnejša kot kedaj prej

Po dolgih mesecih sankcij proti Italiji je ostala Italija zmagovita na bojiščih in doma. Italija je danes bolj kakor kdaj prej v službi resnične civilizacije in se v tem ne bo pustila od nikogar ovirati. Gospodarski položaj v Italiji se zaradi sankcij ni prav nič poostiril, pač pa se je v polni meri dvignila italijanska domača produkcija. Italija dela s polno paro, da bi se čim prej osvobodila od inozemstva in tudi v bodoče ne bo nikdar več od njega odvisna. Italija se je po zaslugi sankcij, ske politike postavila na lastne noge in je tudi za bodoče pripravljena na vse. Oni, ki so računali s tem, da bodo Italijo onemogočili, so se kruto prevarili. Prav po zaslugi njihove brezglave politike je Italija v gospodarskem pogledu danes močnejša, kakor je bila kdaj prej.

V političnih krogih sodijo, da so te izjave Mussolinija že odgovor na najnoveše ženevske pobude in da se morajo Mussolinijeve besede tolmačiti kot neprikrita grožnja, da bo Italija v trenutku, ko bi prišlo do poostitve sankcij, izstopila iz Tenu cilju bo služila tudi konferenca, ki se bo po iniciativi Mussolinija vršila še v teku tega meseca v Rimu in na katero pridejo avstrijski in madžarski državniki.

Položaj v Ženevi se zopet zapleta

Ako novi mirovni poizkusi ne bodo uspehi, bodo končno sankcije vendarle poostrene

Ženeva, 3. marca. d. V krogih angleške delegacije so glede možnosti nagle zaključitve miru med Italijo in Abesinijo precej pesimistični. Zunanji minister Eden je na včerajšnji zaupni seji odbora osemnajstih izjavil, da se zaradi prizadevanj za sklenitev miru ne smejo zavlačevati posvetovanja o sankcijah. Zahteval je, naj odbor trinajstih sklepa o tem, ali je mogoče novo posredovanje, in da naj Italija ter Abesinija sporočita v 48 urah, ali bi pristali na morebiten predlog. Ta ultimativna oblika posredovalnega predloga, ki jo je priporočil Eden, nikakor ne predstavlja olajšave, temveč prej nov zapletljivi položaj. Eden je v odboru ponovno izjavil, da je angleška vlada pripravljena glasovati za petrolejske sankcije, če se zanje izrečejo tudi drugi člani odbora osemnajstih. S tem je vnovič sporočil, da Anglija neče v tem pogledu podvzeti nobene pobude, temveč, da se hoče samo pridružiti sklepu večine.

Govore, da je več članov odbora osemnajstih sporočilo Edenu in Flandinu svoje naziranje, da je prav sedaj po veliki italijanski zmagi Društvo narodov dolžno priskočiti naglo na pomoč napadeni članici Abesiniji in sicer predvsem s poostritvijo sankcij. V dobro poučenih angleških krogih zatrjujejo, da se mora računati s proglasitvijo petrolejskih sankcij za konec tedna.

Če hočejo zares uvesti petrolejske sankcije, bi morali prej še dobiti pristaneke treh držav, ki izvažajo petrolej in ki so sicer članice Društva narodov, niso pa zastopane v odboru osemnajstih, namreč pristaneke Iraka, Perzije in Norveške.

Eden je tudi izrazil željo, da bi se razprave odbora osemnajstih, čeprav bi bile zaradi razgovorov odbora trinajstih preki-

odgovornost za ta poskus je moral prevzeti eden od strankinih pristašev, zakaj tako zavezništvo se tudi na Grškem odklanja, dasi bi mogli prav komunistični glasovi zbornici v petek dati venizelistično predsedstvo. Populistični tabor tudi ne bi rad pripustil venizelistov v zunanje ministrstvo. Skratka, težko se zvičlja v koalicijsko zasnovo stranka, ki je pravkar še imela absolutno večino in ki je bila dolga desetletja vajena, brez kritike in nasprotnikov voditi grško politiko. Seveda tudi venizelistični tabor ni manj preverjen o svojem pravu in tudi ta se je bil že dobro privadil na režim, ki ga je pod Venizelosovim vodstvom imel v oblasti dovolj dolgo.

Grčija je navajena na strankarski režim. Občinstvo je vajeno nanj, stranke temeljijo v njem, celo vojska se je »čistila« po tem receptu. Nova monarhija smatra, da se da državno življenje ozdraviti samo, ako se prav v tej točki izvede korenita reforma. Ali se ji bo posrečilo?

Komunike o sklepih odbora trinajstih

Resolucija, ki jo je odbor trinajstih soglasno sprejel in ki jo bo nocoj poslal italijanski in abesinski vladi, se glasi:

Odbor trinajstih pošilja v skladu z mandatom, ki mu ga je povelil svet DN s svojo resolucijo z dne 19. decembra 1935, poziv obema vojujočima se državam, da se takoj začeta pogajati v okviru DN in v duhu pakta, da takoj prenehajo sovražnosti.

Odbor trinajstih se sestane na sejo 10. marca, da sprejme odgovor obeh vlad.

Italijanski pogoji za mirovna pogajanja

Pariz, 3. marca. w. L'isti poročajo, da je imel francoski poslanik de Chambrun po

Nova konferenca rimskega bloka

Od 18. do 20. marca bo v Rimu nova konferenca zastopnikov Italije, Avstrije in Madžarske

Rim, 3. marca. b. Od 18. do 20. marca bo v Rimu konferenca ministrskih predstavnikov in zunanjih ministrov Italije, Avstrije in Madžarske. O konferenci je ministrski predsednik Mussolini na današnji seji ministrskega sveta podal kratko pojasnilo, čes, da je v skladu z dogovori v rimskih protokolih in da se bodo na njej obenem obravnavali tudi nedavni poizkusi za ureditev podunavskega problema, ki brez Italije in brez držav, ki so ž njo v zvezi, sploh ni mogoča. Rimski protokoli so se v dveh letih, odkar so v veljavi, pokazali kot gospodarsko in politično odlične pogodbe. V dobi štirih mesecev, odkar trajajo sankcije, je italijanski narod samo okrepil svojo politično in moralno edinstvo in vse je na najboljši poti, da bo slej ali prej dosežena gospodarska avtonomija države. Mussolini je na koncu sklavil uspehe italijanskih čet v Severni Abesiniji.

Dunaj, 3. marca. w. Vest agencije Stefani o obisku avstrijskega zveznega kancelarja in zunanjega ministra v Rimu potrjujejo na odločilnih mestih s pristavkom, da je to potovanje določeno za drugo tretjino marca. Po obisku dr. Hodže na Dunaju, ki bo 9. marca, bo zvezni kancelar

današnji seji ministrskega sveta v Rimu dolg razgovor z italijanskim državnim podtajnikom Suvichem. »Paris Solre piše, da je Suvich obvestil francoskega posla, nika, da je Italija pripravljena v pomirljivem duhu proučiti pobudo odbora trinajstih, toda le s pogojem, da ta pobuda ne vsebuje nobenih groženj s sankcijami proti Italiji in tudi, da bo sankcijski odbor DN v dobi tega pomirjevalnega poizkusa popolnoma prekinil svoje delo.

Italijani govore o ženevski komediji

Rim, 3. marca. o. Italijanski tisk se obširno bavi z včerajšnjimi dogodki v Ženevi in prihaja soglasno do sodbe, da gre le za nov maneuver, ki naj bi oškodoval Italijo. Listi naglašajo, da so vse razprave v odboru osemnajstih, trinajstih in petih le prozorna komedija, kajti v vseh teh odlokih so isti ljudje. Nobenega dvoma ni, da mirovni pozivi iz Ženeve ne prihajajo iz pravilne ljubezni ali človekoljubnosti, marveč gre za docela druge interese. Eden in Flandin hočeta s tem le maskirati svojo željo v naprej pripravljeno akcijo za poostritev sankcij. Eden je danes že vodil razgovore z vsemi državami, ki producirajo ali prevažajo petrolej, ter je že dobil pristaneke za petrolejske sankcije od Iraka, Irana, Norveške in Rusije, z zastopnikom Rumunije pa se bo pogajal jutri.

Starhembergov obisk v Rimu

Dunaj, 3. marca. g. Podkancelar knez Starhemberg je zvečer odpotoval v Rim. Oficiozno se navaja kot namen potovanja medsebojno informiranje, ker pa sta zaradi tega razloga že pred nekaj dnevi razpravljala zunanji minister Berger-Waldenegg in državni podtajnik Suvich in se bo razen tega že 18. marca vršila posebna italijansko-avstrijsko-madžarska konferenca v Rimu, je bržkone to potovanje v zvezi s pogajanjem med Italijo in Nemčijo. V tukajšnjih političnih krogih zatrjujejo, da si Italija baje prizadeva, da bi Hitlerja pridobila za garantiranje avstrijske neodvisnosti za dobo najmanj 10 let. Te govoriče so naše odmev tudi v današnjem francoskem jutranjem tisku.

Italijanske priprave za deževno dobo

Maršal Badoglio je pripravil načrt za nadaljnje prodiranje v deževni dobi

Rim, 3. marca. o. Kakor poročajo iz italijanskega glavnega stana, je sestavljal maršal Badoglio nov načrt, ki naj omogoči nadaljevanje zmagovitega italijanskega pohoda tudi v deževni dobi. Zgraditev cest se bo pospešila tako, da bodo mogle italijanske čete počasi, toda stalno napredovati ter zavzemati abesinske postojanke. Načrt je izdelan od podrobnosti in ni dvoma, da bo Italija nadaljevala svojo vojaško akcijo, ako ne pride prej do premirja in mirovnih pogajanj.

Italijansko vojno poročilo

Rim, 3. marca. AA. Propagandno ministrstvo je objavilo naslednji komunikat št. 144, ki se glasi:

Naše čete nadaljujejo brez prestanka razčiščevanje položaja v Tembienu. Letalci zasledujejo med tem sovražne čete, ki se umikajo v manjših skupinah in se skušajo rešiti do prelaza Semiena. Sedaj se vedno jasneje vidijo posledice poraza sovražnika in reči se sme, da je ta poraz katastrofalen. Sovražnik je pustil na bojišču več tisoč mrtvih, naše izgube pa so 30 oficirjev in 450 italijanskih ter 110 eritrejskih vojakov, mrtvih in ranjenih. Dve italijanski letali se nista vrnila. Prvih v kolonialnih vojnah in v zgodovini so stopile v akcijo tako velike enote in tako veliko število topov. Razen tega so sodelovali motorizirani oddelki, nagli tanki in mnogo letal. Vse to gibanje se je izvršilo zelo točno in v redu navzile velikim težkostom, ki so se zdele nepremagljive. Tretja armada je prodirala do pasu Gajela po nenavadno težkem terenu. Pri prodiranju smo zgradili avtomobilsko cesto, dolgo 80 km. Vsak dan smo prevozili več tisoč ton materiala vseh vrst. Tudi letala smo izrabili za oskrbo vojakov čet. Topove srednjega kalibra so vlekli traktorji. Od Masane do operacijskega pasu so se potrebšnine prenašale deloma z avtomobilski deloma z mežgi. Med borbami je poslovalo okrog 800 večjih in manjših radijskih postaj. Naše čete so izvršile vse naloge brezhibno.

Pred novo Grazianijevo ofenzivo

Džibuti, 3. marca. o. Po relativnem zatísiu zadnjih dni je italijansko letalstvo na južni fronti začelo danes zopet velikopotezno akcijo, ki dokazuje, da pripravlja general Graziani novo ofenzivo. Graziani je glavni del svojih čet s fronte pri Negelu premestil na fronto na področju Gorabeje odkoder namerava prodirati dalje proti Hararju, kjer so zbrane čete rasa Nasibuja. V bližini Hararja so italijanska letala danes bombardirala veliko abesinsko municijsko kolono. Skoro vse vojske so pobili, municija pa je vsa uničena.

Grški oficirji predlagajo diktaturo

Atene, 3. marca. g. Po naročilu oficirskega zbora grške armade sta generala Politis in Puzitis predložila kralju Juriju »pomenico«, v kateri ugotavlja oficirski zbor, da bi zelo pozdravilo, če bi kralj hotel ustvariti diktaturo. Ta način vladavine bi dal državi nove sile in omogočil kralju, da bi sestavil delovno vlado.

Licitacija za gorenjsko cesto končno odobrena

Beograd, 3. marca. o. Minister za gradnje dr. Marko Kožul je odobril licitacijo za obnovo ceste Ljubljana—Kranj (odsek št. Vid—Jepca). Za popravilo ceste Maribor—št. 11. je odobril kredit v znesku 1.5 milijona dinarjev.

Upokožitev

Beograd, 3. marca. AA. Upokožen je Hinko Logar, ekonom državne botaničnice za duševne bolezni na Stadenou pri Ljubljani v 5. skupini.

Narodna skupščina

Včeraj sta bila odobrena proračuna ministrstev pravde in prosvete — Prihodnja seja bo v petek

Beograd, 3. marca. P. Narodna skupščina je na današnji seji absolvirala v podrobni razpravi proračun ministrstva pravde in ministrstva prosvete. Zaradi pravoslavne praznika bo zasedanje za dva dni prekinjeno in bo Narodna skupščina šele v petek zopet nadaljevala svoje delo. V petek bo na dnevnem redu proračun zunanega, notranjega in finančnega ministrstva. V političnih krogih pričakujejo z zanimanjem zlasti razpravo o zunanjem ministristvu, ker domnevajo, da bo predsednik vlade pri tej prilici podal obširnejše ekspezo o mednarodnem političnem položaju in zunanjih političnih odnosih Jugoslavije. V soboto bo na dnevnem redu proračun ministrstva za vojsko in mornarico ter proračun ministrstva za gradbe. V vladnih krogih upajo, da bo proračunska razprava v Narodni skupščini končana najkasneje 10. marca.

Današnji seji je predsedoval dr. Čirić. Po raznih sporočilih se je takoj pričela razprava o proračunu ministrstva pravde. Minister dr. Miškulin je podal obširne ekspeze, v katerem je med drugim izjavil:

Ekspeze ministra pravde

Proračun ministrstva pravde je vsakakor premajhen. Dotacije raznih postavk so tako majhne, da jih bo težko spraviti v sklad s potrebami. V proračunu tudi ni nobenih postavk za ustanovitev novih institucij, tako nujno potrebnih za zdrav razvoj pravnega življenja.

Če samo površno pogledamo politiko tega resora od osvoboditve pa do danes, se takoj spozna, da v tem resoru zares ni bilo niti načrtne niti programske politike. Prepričan sem, da drugače tudi ni moglo biti. Dosti je, če omenim, da smo v 16. letih obstoja naše državne tvorbe imeli 19 pravosodnih ministrov. Kako naj potem v tem kratkem razdobju tudi človek veliki sposobnosti zasnuje širok program, ki terja več časa, da bo pustil za seboj globoke brazde resnega dela. Toda nekaj je, kar se je dvakrat ali trikrat pokazalo kakor črna pega. Bile so ure, ko so v pravosodju hoteli uvesti policijski sistem z despotičnimi metodami. Zlasti v sodstvu in pravosodju se ne sme nikdar pogaziti načel moralnega, etičnega in strokovnega značaja. Nikdar se ne sme grobo pregrešiti, ali da rabim našo pravno terminologijo, zlohotno pregrešiti zoper to načelo. Prepričan sem, da to načelo vodi tudi politično sedanje vlade. In da bo vlada to dokumentirala, naj bo dokaz to, da mi to resnično sankcioniramo s tem, da spredmetno zakon o nepremestljivosti sodnikov in njihovi stalnosti. V pomiritev lahko rečem, da je ta osnovni zakon gotov, da je celo že razdeljen ministrom v presojo.

Z unifikacijo zakonodavstva smo dosegli že prav lepe pozitivne uspehe. Priznati moramo, da je notranje zakonodavstvo važna sestavina zvezanosti in skupnosti državnega organizma.

Minister prosvete o stanju našega šolstva

Moja naloga je trojna: 1. seznaniti vas moram z današnjim stanjem posameznih vrst šol in drugih prosvetnih ustanov; 2. orisati vam bom odkrito težkoče in zapreke, ki ovirajo njihov normalni napredek in izpopolnitev; 3. seznaniti vas bom z ukrepi, ki jih nameravam izvršiti, da se današnje stanje popravi.

Razmah osnovnih, srednjih in visokih šol
V trenutku uedinjenja je bilo na današnjem področju naše kraljevine 5510 osnovnih šol s 650.000 učencev in 11.000 učiteljev. V začetku tekočega šolskega leta 1935/36 smo imeli 8490 osnovnih šol z 2.374.000 učencev in 26.700 učiteljev, to se pravi, da je vsako novo šolsko leto povprečno prineslo po 170 novih šol, 43.000 učencev in 924 novih učiteljev.

Po državnem, banovinskem in občinskem proračunu za leto 1935/36 je v načrtu za osnovni pouk skupen znesek 621.346.000 Din (305.500.000 + 13.216.000 Din), kar pomeni za vsakega učenca 450 Din in za vsako šolo povprečno 75.000 Din na leto. Od uedinjenja do danes se je izdalo za narodne šole 7.814.000.000 Din.

Število gimnazij v letu 1918/19 je znašalo 120 z 42.700 učencev in 2.050 profesorjev. V letošnjem letu jih je 181, dijakov 102.400, profesorjev 4.900. Število srednjih šol je naraslo za 61, število dijakov za 59.700, število profesorjev za 2.750. Pred uedinjenjem smo imeli na ozemlju naše države dve vseučilišči, eno v Beogradu, drugo v Zagrebu. Na vsaki je bilo troje fakultet. Sedaj imamo tri vseučilišča z 20 fakultetami, 885 profesorji in 14.611 dijaki. V proračunu za leto 1935/36 je za vseučilišča določen izdatok 67.261.000 Din. Za vsakega dijaka izda država 4600 Din letno. Od uedinjenja pa do današnjega dne smo za vseučilišča izdali 8425 milijona dinarjev.

Težkoče učnih zavodov
Iz teh podatkov izhaja, da so se visoke in srednje šole razvijale z enakim, če ne hitrejšim tempom, kakor ljudske šole. Njihove zahteve postajajo čedalje večje. Danes imamo veliko število ljudskih šol v tesnih in nehijskih prostorih, v najetih poslopjih brez najvažnejših sredstev. Redke so gimnazije z normalnim poukom. Zaradi prevelikega števila učencev je pouk skrajšan. Podobno je stanje na mnogih fakultetah, kjer se dijaki bore za mesta. Instituti so brez potrebnih sredstev in brez zadostnih dotacij. Po drugi strani postaja dotok učencev v srednje šole in na vseučilišča čedalje večji. Število absol-

Sedanja kraljevska vlada je posvetila temu spoznanju vso pozornost, kar izhaja iz zakonskih predlogov, ki jih je že napovedala. To dokazuje tudi okolnost, da imamo tudi druge že sestavljene osnutke, zrele, da se uveljavijo. Vso pozornost posvečam državljanstvu zakoniku, ki ga hočemo med prvimi uveljaviti. Ne smemo pa pozabiti, da je naša državna tvorba nastala iz šest različnih pravnih področij, iz dveh državnih individualitet in iz treh veroizpovedi. Zaradi tega je državljanski zakonik stvar, ki posega globoko v bistro vsakega državljanja, ker mora urejati najbolj drobne in moralne interese vseh državljanov. Vseh teh šest pravnih področij je treba urediti in znehati in nato kodificirati. Zakon smo že izročili v proučevanje in v izjavo vsem ustanovam in korporacijam, ki so s tem zakonskim osnutkom prizadete.

Kot pozitivno moramo nadalje poudariti uspehe, ki smo jih dosegli z organizirano sodišč in sodne uprave. V najnovijem času smo organizirali 44 sreskih sodišč, 20 okrožnih sodišč in 20 državnih tožilstev. Vsa ta nova sodišča ne obremenjujejo ne letošnjega ne lanskega proračuna. Trditve o prevelikem številu sodnikov je brez vsake osnove. Naša država je lahko ponosna na svoje pravosodje in na svoje sodnike. To moram poudariti z zadovoljstvom, proti vsem nevoljam in proti vsem dogodkom, ki jih je ustvarila naša politika in tudi proti temu, da so ovirale materialne narave ustvarile tudi našemu pravosodju razne težkoče.

Razprava

V debati sta nato govorila v imenu JRZ dr. Banko Nikolić, ki je pohvalil vlado in njeno prizadevanje za izenačenje zakonodaje. Zahteval je ustanovitev vrhovnega kasacijskega sodišča v Beogradu. V imenu opozicije je govoril dr. Dragutin Janković, ki je kritiziral neenotno zakonodajo. Izenačenje zakonov se vrši brez sistema ter se iz tujih zakonov prepisuje najslabše določbe, ki za našo državo niso primerne. Besedila mnogih zakonov so naravnost nemogoča. Splošno so zakoni pisani v takem jeziku, da jih ne razume ne laik ne jurist. Govornik se je zavzemal za neodvisnost in pomenitev sodnega postopka ter ukinitve raznih taks. Zahteval je tudi ukinitve institucije notarjev, ki so samo luksuz in le komplicirajo postopek. Ustanove naj se tudi potujoči sodniki, ki bodo hodili od kraja do kraja razsojati v raznih manjših spornih zadevah, da bi bila na ta način pravica kmetom bolj dostopna. Končno je zahteval ukinitve zakona o zaščiti države razen čl. I. in uvedbo stalne zakonodajne misije pri ministristvu.

Vladna večina je nato proračun ministrstva pravde odobrila in takoj pričela razpravo o proračunu prosvetnega ministristva. Razpravo je otvoril z daljšim ekspezejem minister Stošović, ki je med drugim dejal:

Potreba novih šolskih tipov

Sedaj gre za to, da omejimo nesorazmerni velik dotok učencev v srednje šole in na vseučilišča, da ustavimo rapidno vsočasno obstoječih šolskih tipov in skušamo notranje delo v šolah izpopolniti, ali pa moramo izvesti korenito reformo celokupnega našega šolstva s preorientacijo ne samo šolskih tipov, temveč tudi njihove porazdelitve v posameznih krajih. Pri urejanju tega vprašanja namerava vlada izbrati drugo pot, pot ustvarjanja novih šolskih tipov, ki bo pripravila našo mladino za take državljanske službe, ki jih sedaj izpopolnjujemo s tuji ali pa z amaterji. Vlada želi tudi naši državi takšno prosvetno in kulturno stopnjo, ki bo pospeševala njeno duhovno in gnotno blagostanje. Zato bo skušala dati celokupni naši mladini ne glede na stanovske in družabne razrede takšno šolsko izobrazbo, da bo lahko s svojim delom po svoji prirodni sposobnosti in naklonjenosti pospeševala nacionalno življenje vestransko.

Vzdrževanje osnovnih šol naj bi prevzele banške uprave

Glede osnovnega šolstva moram poudariti, da mreža ljudskih šol v naši državi še ni zadosti zgrajena. Ena osnovna šola pride povprečno na 29,37 km². Ugodnejše je razmerje v dravski banovini (18,82), savski (21,43), moravski (25,78), in dunavski (28,35), slabše pa v vardarski banovini (33,08), primorski (32,76), zetski (40,49), drinski (41,02) in vrbaski (43,73). Ker morajo po zakonu o ljudskih šolah graditi in vzdrževati nova šolska poslopja in šole občine, je malo verjetno, da bomo v kratkem zgradili vsaj približno normalno mrežo. Občine zaradi gospodarske stiske nikakor ne morejo graditi novih šol in ne morejo dati obstoječim šolam niti potrebnih sredstev za normalno delovanje. Mnoge šole so brez učil, knjig in celo brez služabniške postrežbe. Iz teh vzrokov je ogroženo pravilno funkcioniranje osnovnih šol in njihov obstoj. Edina pot, da se to odpravi, bi bilo prenos dolžnosti vzdrževanja osnovnih šol na banške uprave, tako da se iz občinskih proračunov eliminira šolski proračun. Banke uprave bi pa v svojih proračunih določile potrebne kredite za vzdrževanje osnovnih šol s tem, da bi povečale odstotek banovinske doličade. Tako bi se doseglo, da dobi vsaka šola potreb-

ne kredite za vzdrževanje, in če bi se dohodki posameznih banovin ne mogli doseči v nameranih zneskih, bi se primanjkljaj vendarle lahko razdelil na vse šole enako, in se ne bi zgodilo, da šole v siromašnih občinah ostanejo brez sredstev. Ta ukrep nikakor ne bi pomenil nove obremenitve prebivalstva, ker bi se s povečanjem banovinske doličade sorazmerno znižala občinska doličada. Še več, racionalna razdelitev kreditov iz banovinskih proračunov bi imela za posledico, da bi prispevek prebivalstva za narodne šole mogel biti znatno manjši kakor danes.

Vprašanje enotnih šolskih učbenikov
Vprašanje enotnih šolskih učbenikov v osnovnih šolah vse kraljevine se je že začelo in je razpisani natečaj, sodeč po številu došlih rokopisov, obrodil dobre rezultate. Razume se, da tudi ta akcija, ki je potekala iz najboljšega stremeljenja, da se po eni strani šolarjem dajo čim boljše in cenejše knjige, po drugi strani pa pomeniti pouk v vsej državi, ni ostala brez ugovorov in protestov. Prepričan sem, da sem s svojo izjavo pred kratkim v dnevnih listih ovrgel vse neupravičene pomisleke.

Forsiranje meščanskih šol
V notranji organizaciji osnovne šole je še zmerom odprto vprašanje obveznega osemletnega šolanja, oziroma vprašanje višje narodne šole. Zakon o narodnih šolah iz leta 1929 zahteva za vse moške in ženske obvezno šolanje do 14. leta, vendar se je tej zakonski zahtevi ustreglo samo v tistih krajih, kjer je že pred tem zakonom obstajala višja narodna šola.

V začetku tega šolskega leta je bilo v vsej državi 112.000 šolarjev v višjih narodnih šolah, od tega števil pride 56.250 samo na dravsko banovino, 62.100 na dunavsko, primorsko in savsko banovino, to je na tiste kraje, kjer je bilo osnovno šolanje že pred letom 1929 podaljšano na osem ali šest let, med tem ko izkazujejo ostale banovine minimalno število 3780 šolarjev, v vrbaski in vardarski banovini pa sploh ni višjih narodnih šol. Vse stremeljenje, da se osnovno šolanje podaljša vsaj na šest let, je ostalo brez uspeha. Krajinski šolski odbori ne predlagajo otvoritve višjih razredov narodnih šol, nego zahtevajo celo, da se že odprti oddelki zapro. Čeprav bi se za otvoritev višjih razredov osnovnih šol vsajevali novi izdatki, i državi i občinam, bo treba njihovih otvoritev vendarle forsirati, vsaj v mestih, in sicer od začetka prihodnjega šolskega leta, ko bodo zbrani potrebni podatki za posamezne kraje in izdan učni načrt in program za to vrsto šol.

V notranjo organizacijo osnovnega pouka spada tudi dosegel še neurejeno vprašanje šolskega nadzorstva. Ta služba terja po svojem značaju izbran kader posebno strokovno izobrazbenih prosvetnih delavcev. Zato je prosvetno ministristvo izdalo pravilnik o nadzorniškem izpitu, obnem pa namerava v višjih pedagoških šolah v Beogradu in Zagrebu izvršiti reorganizacijo, da se bodo za izobrazbo bodočih nadzorikov odprli posebni oddelki.

Nastavitev novih učiteljev
V šolskem letu 1935/1936 so se vrnili v službo oni učitelji, ki niso napravili pravosodno praktičnega izpita in so ga naknadno položili, kakor tudi kandidati, ki so službo prekinili zaradi odslužitve vojaškega roka, ali so pa takoj po končanem učiteljskem odšli na vojaško dolžnost. Skupaj smo imenovali 766 oseb, kolikor je bilo praznih proračunskih mest, neizpolnjenih je pa ostalih 350 praznih oddelkov, za katere po sedanjem proračunu ni kredita. Tako so prišli v službo vsi moški kandidati, izvezniki 127, ki so absolvirali učiteljske junija 1935. Ni bilo pa moči ustrediti prošnjam absolviranih učiteljskih pripravnikov iz prejšnjih let. Njih število znaša 1450. V proračunskem predlogu za 1936/1937 se zahteva kredit za 500 novih imenovanj.

Za nove strokovne šole
Navalu učencev v gimnazije se bo dalo najuspešneje priti do živega z odprtjem strokovnih šol, in sicer ne samo tehniških, obrtnih in kmetijskih, kakršne danes (čeprav v zelo neznamatnem številu) že obstoje, nego tudi takih strokovnih šol, ki bodo svoje učence pripravljale za posebne politike, za katere se učenci sedaj ne morejo pripraviti doma, temveč jih moramo pošiljati v inozemstvo, ali pa kriti potrebo s klicanjem strokovnjakov iz tujine. Za primer bom navedel samo tiskarsko obrt, za katero nimamo ne ene posebne šole, temveč spravljamo na najboljše honorirana meeta tujce. Enako je tudi z drugimi pravnimi gospodarstvi. Meščanskih šol industrijske smeri si ni moči niti misliti brez dobro urejenih delavnic, meščanskih šol kmetijske smeri pa ne brez vzornih posevov. Prosvetno ministristvo je pripravljeno ustrediti vsaki finančno zadosti podprti zahtevi po otvoritvi nove meščanske šole. V prosvetnem svetu so že proučeni in odobreni novi učni programi za vse vrste meščanskih šol, izpremembe zakona o srednjih šolah in učiteljskih pa predvidevajo za zelo dobre in odlične učence meščanskih šol možnost prestopa v gimnazije in učiteljska, če bi uspešno napravili dopolnilni izpit.

Disciplinsko postopanje
V interesu osnovne šole in njenih učiteljev se mi zdi zelo potrebna izprememba doličob o disciplinskem razsojanju učiteljev narodnih šol. Disciplinsko razsojanje učiteljev naj bi se vršilo z nezmatnimi izpremembami po istih načelih kakor nasproti uradništvu splošne državne uprave v dveh instancah: pred banovinskim disciplinskim sodiščem in pred vrhovnim disciplinskim sodiščem pri prosvetnem ministristvu. V tem pogledu je predloženo izpremenjalni predlog za letošnji finančni zakon.

V debati sta govorila samo dr. Artur Mahnić v imenu JRZ in Voja Djordjević v imenu Seljačkoga kluba. Ob 3. popoldne je skupščina odobrila tudi proračun prosvetnega ministristva, naka je bila seja zaključena.

Iz prosvetne službe
Beograd, 3. marca. AA. Napredovat je na dr. srednji tehniški šoli v Ljubljani v 4. skupino I. stopnje profesor Stane Premek.

Praško zasedanje Male antante končano

Problem srednjeevropskih agrarnih prebitkov — Dr. Hodža o pomenu gospodarskega sodelovanja v Podunavju

Praga, 3. marca. b. Gospodarski svet Male antante je imel danes zaključno sejo, na kateri je novi zunanji minister dr. Krofta v navzočnosti ministrskega predsednika dr. Hodže pohvalil veliko delo sedmega zasedanja gospodarskega sveta, ki ga obsegajo zaključni protokoli. Zapisnik obsega delovni program za tekoče leto, njegov najvažnejši del pa je podoben načrt za trgovsko izmenjavo blaga med vsemi tremi državami. Dr. Krofta je navedel uspehe gospodarskega sodelovanja držav Male antante, ki so se n. pr. pokazali s 50% zvišanjem uvoza iz Jugoslavije in Rumunije v Češkoslovaško, pa tudi na drugih področjih gospodarskega življenja se je ustanova gospodarske Male antante pokazala v najboljši luči.

Za zunanji ministrom dr. Krofta je podal ministrski predsednik dr. Hodža daljšo programatično izjavo, v kateri je med drugim ugotovil:

Če se razpravlja o zblizanju v srednji Evropi, je treba vse te razprave priključiti na dve že obstoječi središči in sicer Malo antanto in države rimskega bloka. Prva naloga je sedaj najti zanesljive metode za konkretno zblizanje med Malo antanto in temi državami, razen tega pa je treba to zblizanje spraviti v popoln sklad z interesi veseil. Pobuda za to zblizavalno delo mora iziti kolektivno od vseh držav Male antante. Posebna konferenca strokovnjakov bo izdelala podrobnosti tega načrta. Če bi signaturne države rimskih protokolov same dale tako pobudo, ki bi mogla privedi do gospodarskega sodelovanja podunavskih držav, bomo seveda naša prizadevanja združili z njimi. Ugotavljamo

ponovno, da brez Male antante in brez držav rimskih protokolov, kakor tudi brez Nemčije in veseil ni mogoča resna gospodarska konsolidacija v srednji Evropi. S stališča Male antante ni nobene ovire, da bi pri tem delu sodelovala tudi Bolgarija. Z zahvalo je predsednik vlade omenil tudi veliko zanimanje, ki so ga za to delo pokazale tudi države Balkanske zveze. Z načrtom srednje-evropskega sodelovanja v vseh podrobnostih se bo bavil poseben redakcijski odbor Male antante, ki bo 5. t. m. začel svoje delo v Pragi. Njegova glavna naloga bo, da najde možnost za plasiranje presežka srednje-evropskega žita na zapadnih trgih. Sporazumno z ostalimi vladami Male antante bo ustanovljen poseben organ, ki bo proučeval problem srednjeevropskih agrarnih prebitkov ter iskal možnosti in pota, da bi mogel srednjeevropsko žito in druge agrarne proizvode spraviti na zapadni evropski trg. Vsak korak, ki bo pomagal k gospodarskemu zblizanju, bo povečal kupno moč srednje Evrope, kar pa bo seveda tudi v velikem interesu zapadnih evropskih držav, ki bodo na ta način dobile v srednje-evropskih državah odjemalce za svoje posebne proizvode.

Ob koncu je predsednik vlade dr. Hodža izrazil prepričanje, da bo sanacijsko delo v srednji Evropi slej ali prej prešlo iz regionalnega okvira in dobilo splošen evropski značaj.

Po izvajanjih ministrskega predsednika in govornih predsednikov rumunske in jugoslovanske delegacije se je zunanji minister dr. Krofta še enkrat zahvalil vsem udeležencem za plodno sodelovanje.

Važni amandmani

Beograd, 3. marca. p. Med amandmani materialnega začaja, ki jih je vlada sprejela, so med drugimi tudi amandmani s katerimi se za področje apelacijskega sodišča in višjega državnega tožilstva v Ljubljani povisa stavež sodnih pripravnikov od 48 na 58. Izdatki se s tem povečajo za 153.000 Din. Število dnevničarjev in pogodbenih uradnikov se povisa od 47 na 54, število služiteljev od 10 na 20. Na Ljubljanski univerzi se 18 izrednih profesorjev razporedi tako, da prideta dva v 3/I, 3 v 3/II in 13 v 4/I. Normalizira se mesto drugega knjižničarja v 6. skupini. Namesto štirih pogodbenih profesorjev se določita na ljubljanski univerzi dve profesorici na mestih in 2 mestni asistentov. Na srednjih šolah v dravski banovini se porazdeli 94 supletov tako, da jih pride 50 v prvi, 44 pa v II. draginjski razred. Število srednješolskih direktorjev se povisa za enega od 12 na 13.

Pri ljubljanskem gledališču se izvede nova razvrstitev 62 službenih mest brez finančnega efekta.

Seja finančnega odbora

Beograd, 3. marca. AA. Danes od 17. do 20. je bila seja finančnega odbora v navzočnosti finančnega ministra g. Letice. Na dnevnem redu je bila razprava o amandmanih, ki so jih predložili narodni poslanci. Prihodnja seja finančnega odbora bo sklicana pisмено.

Beleške

„Samouprava“ o vpepeljevanju mrličev

Glavno glasilo JRZ »Samouprava« objavlja daljši članek o beograjskem krematoriju ter piše nad vse simpatično o naporih in delu društva »Ogenj«, ki širi med prebivalstvom propagando za vpepeljevanje mrličev. »Delo teh ljudi je tako intenzivno, pravi »Samouprava«, da je osnovna misel društva danes že močno popularizirana. Mnogo je koristil ideji vpepeljevanja tudi list »Ogenj«, ki ima nepričakovano mnogo čitateljev. Mnogi ljudje, ki so bili močno nerazpoloženi proti ideji vpepeljevanja mrličev, so docela spremenili svoje prepričanje, ko so čuli razloge ideologov vpepeljevanja na njihovih predavanjih. Društvo »Ogenj« ima že danes celo vrsto podružnic po državi, ki nadaljujejo pred tridesetimi leti pričeto delo. Razumljivo je tudi, da člani društva trdno verujejo, da bo moral Beograd skoraj dobrih krematorijev.

Kaj bo le dejal na to pisanje stric »Domoljub«? Ali pa celo »Bogoljub«?

Trzavice med mačkovi v Dalmaciji

V splitskih političnih krogih se že dolgo tdnovratno vzdržujejo vesti o velikih spornih med obema glavnima voditeljema pristaveh dr. Mačka v Dalmaciji, nar. posl. Paškom Kaliterno in dr. Josipom Berkovićem. V zvezi s temi vestmi je objavila »Država«, glasilo JRZ za primorsko banovino, celo že daljše poročilo o dejanskih spopadih med pristavi obeh voditeljev. Te dni pa se je mudil v Splitu zagrebški odvjetnik dr. Žiga Scholl, eden najvišjih zaupnikov dr. Mačka. Pred svojim odhodom iz Splita je sprejel novinarje ter jim med drugim izjavil, da so »vrste pristave bivše HSS v Dalmaciji stnjene in disciplinirane kljub raznim intrigam, ki naj bi jih razbije. Pristavi stranke imajo močno zaupanje v svoja voditelja Paška Kaliterno in dr. Josipa Berkovića. Resnica pa je, da je nastala zmeda med ljudmi, ki niso aktivni pristavi stranke. To je bil tudi razlog, da so nasodni tim vsem študentski poštini in oddelki pristavi stranke

ter se držali dokaj ob strani. Sedaj se pridobivajo tudi ti ljudje za delo v stranki. Da se bodo lahko pritegnili tudi v samovodstvo stranke za Dalmacijo, so dosedanja voditelji podali ostavko na svoje mesta.

Volitve v Kranjski gori

V nedeljo so bile v Kranjski gori občinske volitve. Vlozeni sta bili dve listi, ena z nosilcem Vojtěhom Budinekom, druga z nosilcem Josipom Lavtizarjem ml. Obe listi sta nastopali kot gospodarski listi brez politične forme. Vendar pa je JRZ z vso paro delala za Budineko in proti Lavtizarjev listi. Od 512 volilcev jih je glasovalo 352, od tega 267 za listo g. Budineka in 85 za listo g. Lavtizarja. Dosedanja dolgoletni župan g. Josip Lavtizar st. pri teh volitvah ni mogel kandidirati, ker je bil prejšnji občinski odbor razrešen od banške uprave po § 129. zakona o občinah. Po izvršenih volitvah je tudi »Slovenec« proklamiral Budinekovo listo za listo JRZ.

Nemški nadškof o mladinskih organizacijah

V vodstvu hitlerjevskih mladinskih organizacij je izzvalo vihar protestov nedavno pismo nadškofa Konrada Groberja ministru prosvete Hansu Kerru. V pismu očita namreč nadškof voditeljem hitlerjevskih mladinskih organizacij, da sistematično delajo na nazkrščanju nemške mladine. Dalje protestira nadškof proti odredbi, da bodo mogli postati v bodoče državni in strankini funkcionarji samo oni, ki bodo organizirani v svoji mladosti v hitlerjevskih mladinskih organizacijah. Po škofovem mišljenju vodijo danes narodni socialisti tako politiko, da se morajo katoličani, ki so organizirani v katoliških organizacijah, čutiti ponižane, če ne navedenost proglašene za sovražnike države.

Ženevski advokati ne marajo komunistov

Na skupščini ženevske odvetniške zbornice je bil sprejet sklep, da se vnese v statute zbornice nov člen, ki se glasi: »Ker se je sleherni odvjetnik obvezal služiti svoji domovini, ne morejo biti osebe, ki so člani komunistične stranke, člani odvetniške zbornice v Ženevi.« Za švicarske razmere in pojmovanje vsekakor značilen sklep.

Belgijski ministrski predsednik bo odstopil

Pariz, 3. marca g. Bruseljski dopisnik »L'Intransigant« poroča, da namerava belgijski ministrski predsednik Van Zeeland odstopiti, češ da noče predsedovati vladi, ki hoče julija izvesti nove volitve. V parlamentarnih krogih smatrajo za najresnejšega kandidata kot njegovega namestnika grofa Cartona d'Wiarta.

Končni izid španskih volitev

Madrid, 3. marca. c. Dokončni izid parlamentarnih volitev v Španiji je po uradni objavi naslednji: Desničarski blok 135, blok centroma 65, levčarski blok 263 in baskijski nacionalisti 10, skupaj 473 mandatov.

Nov grob

V Toplicah na Dolenjskem je včeraj po dolgem in mučnem trpljenju umrla v 49. letu starosti ga. Ana Gregore, soproga šolskega upravitelja. Pokopinja je bila sicer zadnja leta bolehalna, vendar pa je k njene smrti največ pripomogla premetestitev njene soproga, ki je vzgajal tamošnjo šolsko mladino dolgi 32 let. Pogreb bo v četrtek ob 16. na tamošnje župno pokopališče. Bo di jih ohranjen blaž spomin, hudo prizadeti rodnihi nas iskreno sožalje!

Zagrebiška vremenska napoved za danes
Spremenljivo oblačno, polagoma se bo zvednilo, nato stalno in toplo vreme.
Današnja vremenska napoved za sredo
Malo izpremembe, temperature nekoliko višje.

Naši kraji in ljudje

Važna naloga Slovencev v Ameriki
V državnem kongresu bi Slovenci morali imeti svojega zastopnika — V Clevelandu je njegova izvolitev mogoča

Cleveland, konec februarja. V Zedinjenih državah Severne Amerike bodo letos 12. maja izbirali kandidata za državni kongres. Clevelandski dnevnik »Ameriška domovina« je nedavno v dveh vodilnih člankih pozivala rojake, naj se potrudijo, da bodo dobili svojega zastopnika v kongresu Zedinjenih držav. Oba članka sta zelo zanimiva, ker navajata, kako uspešno se naši rojaki udeležujejo v ameriškem javnem življenju. To udeležbo je pomembno zlasti v dobi zadnjih treh ali štirih let. V raznih naselbinah so bili naši rojaki izvoljeni za župane, za občinske svetovalce, za komisarje in tudi za okrajne šolske nadzornike. Nad 200 naših rojakov zavzema v raznih naselbinah Amerike odlična politična mesta. Ti uspehi so lepi, s slogo pa bi se dalo doseči še dosti več.

»Ameriška domovina« je opravičeno podarjala, da se slovenski naselenci v Zedinjenih državah, smatrajo za enakovredne z drugimi naselenci katerekoli naroda. Neši prvi naselenci, ki so prispeli v Ameriko pred 80 leti in pozneje, so enakovredni in enako zaslužni za napredek Amerike, kakor oni, ki se smatrajo za 100 odstotne Američane in ki trdijo, da so njihovi predniki bili v Ameriki že pred 300 leti. Ameriko, kakršna je, so ustvarili priseljenici. Prvotni naselenci so sekalci gozdove in orali njive neši naselenci pa so se bavili s pionirskim delom v rudnikih, plavžih in drugod ter tako pripomogli do razvoja na temelju, ki so ga položili prvi priseljenici leta 1620. Naši slovenski naselenci so se vedno samostojno udeleževali in so torej še bolj zaslužni kakor oni priseljenici, ki so delali po navadih angleških rojakov od leta 1775.

V dobi zadnjih 25 let so se naši naselenci, ki so postali ameriški državljani, tako dvignili, da se slišijo njihovi glasovi na najvišjih mestih. Samo Cleveland z okolico ima danes nad 14.000 ljudi našega rodu, ki imajo ameriške državljanske pra-

vice. V kratkem pa bodo amerikanizirani še tisoči in tisoči naših ljudi. Tako mogoča skupina našega ljudstva lahko tudi nekaj zahteva v javnem življenju. Naši starejši naselenci, kakor tudi sinovi naših prvih naselencev, so nadarjeni in sposobni ljudje, ki lahko merijo svoj razum ob vsakem času s predstavnikmi vseh drugih narodov. Lepo so se naši rojaki uveljavili v dobi 10 let v Clevelandu. Ponovno so izvolili svoje člane v mestno zbornico. Danes je pet sinov našega naroda v zbornici milijonskega mesta. Slovenci imajo tudi svojega lastnega mestnega sodnika, dva državna poslance v državnih zakonodajnih zastopnikih v šolskih odborih in državnih tehničnih uradih. Nad 100 slovenskih inteligentnih profesionistov se udeležuje v raznih poklicih in vsi Slovenci v javnih uradih delajo čast ne samo svojemu rodu, temveč tudi Ameriki.

Dosegli smo, kar smo mogli v javnih uradih mestne države in okrajne vlade v Ohio, prvi »Ameriška domovina«. Toda v našem političnem in gospodarskem udeleževanju ne smemo prenehati. Naši cilji nas morejo voditi vedno naprej, na višje. Imeti moramo svoje ljudi v vseh večjih odgovornih uradih, kjer bodo predstavljali svoje volilce ter skrbeli, da naš narod ne bo zapostavljen, marveč da se bo dvignil njegova voljavo do vrednosti, da katere je po svojih zmogljivostih upravičen. Izvolitev člana državnega kongresa je v Clevelandu mogoča. Če bodo naši rojaki složni, ga bodo lahko izvolili v 20 okraju, mnogo glasov pa bodo zbrali po drugih volilnih okrajih v zapadnem delu mesta. Ko imajo Slovenci v vseh javnih uradih že svoje zastopnike, je zahteva slovenske časti, da pošlje svojega človeka tudi v državni kongres v Washington. Čehi v Clevelandu so si že pred leti izvolili svojega člana v kongres in češko vzajemnost, ki je dosegla ta uspeh, morajo zdaj na vsak način posnemati Slovenci in ostali jugoslovenski naselenci.

večakor najbolj potrebna. Na tej cesti, ki drži z Ljubljane proti našim turistično najbolj popularnim krajem, ima zlasti ob nedeljah ogromno frekvenco in ob lepih nedeljskih večerih hiti proti mestu po nji na stotine avtomobilov in motociklistov, med katerimi se vračajo trumje skromnejših izletnikov in sprehajalcev, ki si avtomobilsko vožnjo ne morejo privoščiti in ki jim je včasih — prav kakor pokojnemu Usarju in njegovi družini — še vožnja s tramvajem predraga. Po znani nesmiselnosti uredbe je treba v večernih urah plačevati posebno takso — da ne govorimo o posebnih izletniških tramvajskih listih, ki si jih pri prometni politiki naše cestne železnice skoraj ne upamo v misel jemati. Čeprav so po mnogih drugih mestih v navadi. Cesta, ki mora prenašati tolikšno težo prometa, je brez urejenih hodnikov za pešce ob strani, s katerimi so opremljena skoraj vsa druga, brez primere manj fukventirana pota ljubljanske okolice. (S tem popravljamo tudi navedbo, da je avto zavozil v družino na hodniku v resnici so ob cesti proti št. Vidu za pešce samo

nekakšne neoznačene, v temi in dožnju neuporabne steze.

Tolikoštev tako težkih nesreč na naših cestah bi moralo dati misliti naši javni upravi, da je treba v tem pogledu čim prejšnje remedierte. Najbolj nujna je brez dvoma dograditev nove ceste proti št. Vidu in dalje proti Kranju, ki se zaradi napake razumevanja odgovornosti na odločajočih mestih tako brezobzirno zavlačuje. V podobni meri pa bi bila potrebna tudi strožja policijska ureditev prometa na naših cestah — tudi zavoljo tega, ker so naši avtomobilisti in pešci po večini brez discipline. Policijske uprave večjih mest imajo posebne referate za prometne nezgode. Pri naši policiji skrbi za vzdrževanje cestno-policijskega reda tako zvani četrti odsek, ki ga vodi zadnji čas svetnik Pestevšek. V področje tega odseka spadajo tudi manjše nezgode na cestah, pri katerih ne gre za odgovornost v smislu kazenskega zakonika. Nesreče, ki mejijo na kriminal, pa preidejo v referat kriminalnega oddelka, ki ga vodi višji nadzornik Zajdel in ki je za potrebe zmerom večje in živahnije Ljubljane vsakomalo preveč primitivno organiziran. Nesreča, ki je na tako brutalen način vzela rednika preprosti, delavni družini, bo menda vendarle zadosten opomin, da je treba tu energičnih ukrepov.

Pedagoški kongresi

Ljubljana, 3. marca. V Češkoslovaški republiki se nenehoma utirajo nove poti v pedagogiki. Čehi so v tem pogledu med najnaprednejšimi narodi. Inicijativa češkoslovaških pedagogov se udeležuje tudi pri nas. Pripravlja se kongres slovenskih mladinoslovcov v Beogradu, ki se bo vršil prihodnje leto. Predsednik kongresnega odbora g. dr. Rostohar se je že obrnil na prosvetno ministrstvo v Beogradu, na združenji profesorjev in učiteljev in na predstavnike vseh vseučilišč v Jugoslaviji. Po vseh večjih krajih Jugoslavije so se vršile sestanki vzgojiteljev, ki so izvolili posebne odbore, da bodo tudi naši mladinoslovci dostojno zastopali na vseslovenskem kongresu.

Letos v jeseni bo v Pragi VIII. pedagoški teden, združen s mednarodno razstavo učnih knjig in šolskih pripomočkov. Soudeležbo je prijavilo dostojno poleg naše že 17 držav. V juliju 1937 pa se bo vršil v Pragi mednarodni pedagoški kongres pod geslom »Delovna šola«. Za ta kongres je bil izvoljen pripravljalni odbor, ki mu predseduje zaslužni pedagog, vseučiliški docent dr. Václav Prihoda. Ta kongres bo velika mednarodna revija modernega šolstva.

Posebno važan pa bo izlet naših praktičnih šolnikov na Češkoslovaško. Ekскурzija se bo vršila ob času šolskega obrata ter si bodo izletniki iz dravske banovine ogledali sodobno šolsko delo CSR. Ekскурzijo prireja mariborska Pedagoška centrala. Udeleženci se bodo odpeljali z velikim mariborskim mestnim avtobusom ter obiskali najvažnejša mesta bratske države. To bo prvi večji obisk naših pedagogov v CSR.

PODALJŠANO NA SPLOŠNO ZELJO
OBČINSTVA!
Sama se danes ob 22. 19.35 in 21.45 uri
imate priliko videti
WILLY FORSTOVO
MAZURKO
Ne zamudite! Oglejte si prav gotovo
najbolj film sezono
22-21 KINO UNION 23-21

Danes popoldne odpotuje za dalje časa na Dunaj v študijske svrhe članica ljubljanskega narodnega gledališča gđ. Vali Šmerkoljeva. Z njenim odhodom bo izgubila naša opereta važno moč, saj si le težko zamišljamo opereto, pri kateri bi morali pogrešati to izredno ljubezljivo plesalko, ki se je občinstvu prikupila s svojo ljubko igro, s svojim temperamentom in odličnim plesom.

Počastitev zaslužnega sokolskega delavca

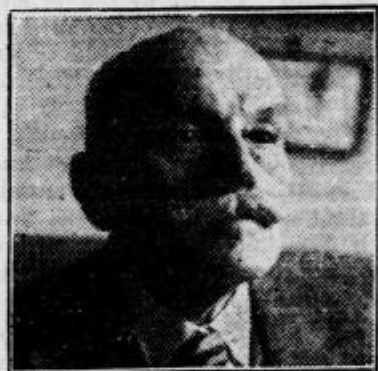

Jezdni odsek Ljubljanskega Sokola je priredil v soboto na čast svojemu načelniku Vladimiru Franketu družabni večer v za to priliko lepo okrašenem salonu goštine g. Poldeta Zupančiča. Udeležba članstva je bila prav lepa in vsi so pritrjevali lepim besedam načelnika Mačičke, ga, ki je orisal velike zasluge brata Vladka za sokolstvo sploh in posebej še za jezdni odsek Ljubljanskega Sokola. K besedi se

je oglasil tudi narodni poslanec g. Rajko Turk, ki je bil soustanovitelj jezdnega odseka in ki dobro pozna vse težave, s katerimi se je moral boriti ta sokolska ednica. Delovni program je razložil tajnik Ciril Velepič. Slavljencu je bila izročena spominska listina, katero je umetniško izdelal slikar-grafik g. Justin Lepa umetnik. Na je razstavljena v izložbenem oknu Tiskovne zadruge.

Josip Loj — 70 letnik

Danes praznuje upokojeni višji poštni kontrolor g. Josip Loj v Celju svojo 70. letnico. Rodil se je v Mokronogu. Njegov oče je bil tam sodni uradnik. Na priporočanje učitelja se je odločil in poslal Jožeta v novomeško gimnazijo, katero je dočrtil jubilar let 1884. Po maturi se

je zaradi slabih gmotnih razmer odločil za semenišče, kjer pa ni dolgo ostal, nakar se je posvetil poštni službi. Zaradi svojih zmogljivosti je bil nameščen v osebnem oddelku pri poštni direkciji v Trstu, kjer je ostal do svoje upokojitve. Zaradi kremenitega značaja in lojalnosti ga tudi takratni režim ni odstavil s njegovega položaja,

KINO SLOGA, tel. 27-30

Danes naprekljeno poslovanje
ob 16., 19.35 in 21.45 uri
ZELENI DOMINO
Val, ki se ga videli, govore o lepoti tega
filma! Jutri premiera
JOSEPH SCHMIDT slavni tenorist
MOJ NAJLEPSI DAN

Čeprav je bil zaveden Slovenec in odločen naprednjak. V Trstu se je udeleževal v vseh slovenskih narodnih društvih in v takratnih hudih časih je mnogo storil v korist slovenskega uradništva. Po upokojitvi se je preselil z ženo v Šmartno ob Paki v Savinjski dolini. Po smrti svoje soproge se je naselil v Mokronogu pri sorodnikih, toda čar Savinjskih Alp in lepota Celja sta ga leta 1932 privabila nazaj in si je izbral prijeten kotiček pri svoji vnukinji ge. Slavki Koroščekovi, soprogi davnega uradnika v Celju, kjer zdrav in krepak uživa zaslužni pokoj. Uglednemu slavljencu želimo še mnogo zdravih in srečnih let.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Po avtomobilski nesreči v Šiški

Dogodek kriči po dograditvi gorenjske ceste in po strožjem izvajanju cestnega reda

Ljubljana, 3. marca. Naše večerjane poročilo o avtomobilski nesreči na Celovski cesti naj danes izpopolnimo še z nekaterimi podatki, ki deloma hkratu korigirajo nekatere prvotne navedbe časopisnih poročil. Kakor je potek preiskave pokazal, je trditve nekaterih poročil, da je dr. Debelak vozil z brzino 80 km malo pretirana, ker je njegov avto

Pokojni Usar

moj voz Firstovega tipa, ki tolikšne nagibe v resnici ne zmora. S tem pa seveda še nikakor ni rečeno, da avtomobilist vtrajnem trenutku ni prekoraci dovoljene brzine, ki je na mestu nesreče, kjer se že začelja stnjen sistem mestnega naselja, dovoljena največ 15 km na uro. Razen številnih drugih prič so na policiji dopolnili zasliski tudi oba Debelakova sopotnika. Avto, ki je pozneje ubil enega človeka, drugega pa nevarno ranil, je doživel svoj prvi karambol že blizu Križ pod Tržičem, kjer se je voz preukucnil, s čimer je tudi pojasnjeno, odkod tako zamazane šipe in blato na strehi. Po tej prvi nezgodi je moral dr. Debelak za nekaj časa prepustiti volan dami zraven sebe, ki je v resnici tudi varneje krmarila kakor lastnik avtomobila sam. V hipu, ko je dr. Debelak zavozil v Usarjevo družino, je v av-

tomobilu gorela ena sama luč, medtem ko je druga zaradi tolikšnih pretresov na vožnji že prej ugasnila.

Kakor smo že včeraj na kratko omenili, se je v trtiščni veži splošne bolnišnice vršila sodna obdukcija trupla ubitega Ivana Usarja. Zdravnik dr. Suher in dr. Dougan sta ugotovila, da je dobil pokojnik mnogo podpludb in odrgnin po glavi in kotenu, težje poškodbe pa so na levem sencu in na lobanjski strehi, ki je počila od udarca. Hudo so bili poškodovani tudi možgani in smrt je nastopila zaradi možganskega pretresa. Ta zadnja poškodba in pa prelom lobanje sta bila že vsak zase smrtonosna. Verjetno je, da je Usar padel na teme pod avtomobil in ga je voz nato nekaj metrov vlekel s seboj. Nadalnja kazenska preiskava je poverjena preiskovalnemu sodniku, sodnemu pristavu Zalokarju. Državni tožilec je danes na podlagi policijske ovadbe in izida sodne obdukcije predlagal kazenski pregon zoper dr. Debelaka v smislu § 205 k. z., ki se nanaša na primere usmrtnitve iz malomarnosti — ta paragraf je splošno znan kot avtomobilski paragraf — in določa kazno do 5 let roboje. Dr. Debelak je bil danes izročen sodišču in prepeljan v preiskovalno zaporo.

Kar je še posebej tragičnega na tej avtomobilski nesreči, je dejstvo, da se je pripetila na Celovski cesti, na kateri so podobne nezgode izredno pogoste. Ni še leto dni od tega, kar je neki motociklist, tudi zdravnik, ubil v Dravljah mestnega uradnika in priljubljenega amaterskega igralca Bogomirja Kukmana, manjše avtomobilske, tramvajске, kolesarske in druge vozne nesreče pa so v smeri proti št. Vidu že kar na dnevnem redu. To je cesta, ki ji je širokopotna napoved javnih del predlanskim prinesla obljubo, da bo v kratkem rekonstruirana in modernizirana do Kranja. Brez dvoma je, da je ta cesta modernim zahtevam ustrezajoče ureditve

Kulturni pregled

Japonski pesniki v srbohrvatskem prevodu

Pravkar je izšla lična knjižica »Savremeni japonski pesništvo«, ki ima na naslovnici strani pri nas kar edinstveno označbo: Pariz - Tokio - Split. Lahko bi dostavili še Ljubljano, saj je bila knjiga natisnjena v našem mestu. Je to druga evropska izdaja antologije, ki sta jo priredila v Parizu živeti Italijan Lionello Fiumi in Japonec Kuni Matsuo; splitski profesor, pesnik Ante Cettinac pa jo je komaj tri mesece po izidu originalne izdaje prevzel v srbohrvaščino. Ta prevod, ki gotovo ne ostane osamljen, je poetičen prehitel vse druge: v prevajalski književnosti Jugoslavije pa nenavaden tempo, takorekoč rekord. Samo pesnik, ki se ni prav posebno prilagajal oblike, ritmične posebnosti, slike in druge izraževalne značilnosti japonske poezije, je mogel tako hitro presaditi cvetovih sodobnega japonskega pesništva v jezik, ki je soroden jeziku največjih japonskih tekmecev na Daljnem vzhodu — Rusov.

Knjižica japonske poezije je izšla kakor nalas za dni, ko je zbežana, že od lastnih strahov dovolj izmučena Evropa ugledala na obzorju svoje usode skrivnostni lik Japonske, te rumene sfinge, ki se vlnjudo smejala največjim grozam in ki o nji ne vemo, kaj

skriva v svojih zagonetnih očeh. Dalmatinski pesnik, čigar krika, romansko barvila lirika je bila pred meseci prikazana tudi v stolpcih naše kulturne rubrike, je dal knjižici celo neko kulturno poslanstvo: »Nadam se, pravi Ante Cettinac v uvodnem pojasnili, da če on (prevod)bar nešto doprinese za poznavanje niponske duše, i time ujedno stvoriti mogućnost i želju za recipročno duhovne veze između moje zemlje i dalekog Istoka«. Upanje, ki je dostojno rajnekega A. Henshekjeja Klabunda, vendar pa je — kakor pričajo novi mednarodni politični znaki — Nemcem mnogo koristneje kakor bi utegnili biti nam, ki bi tudi v tem primeru ostali pri golih čustvenih refleksih.

Antologija prikazuje osemaest japonskih pesnikov, ki so razen enega vsi živi. To je njena prednost pred raznimi nemškimi prevodi iz japonske poezije, ki pretežno upoštevajo samo starejša pesništvo. Sodobna Japonska nam govori iz te knjige, njeni modernisti in avantgardisti najzgodnejših struj. V tej poeziji se je močno čuti vpliv zapada, kakor poudarjata Lionello Fiumi in Kuni Matsuo v kratkem a vsebinsko polnem predgovoru Sodohe, pod zapadnimi vplivi nastale struje so se uprle konvencionalni

poeziji, ki se je lesnila v starem oklepu konfucističnih in budhističnih idej in so nasproti fevdalnih tradicij poudarile individualizem, vzgajen na avtonomiji in človeški strasti. Valu japonskega romantizma je sledil val simbolizma, njemu val realizma, ki je zlasti oplodil roman. L. 1912 se je realizem obdobje, ki ga imenujemo »taiseio«. Nanj se navezuje najzgodnejša poezija, znana »seiwai«. Tradicionalna oblika haikai (17 zložna oblika) in waka (31 zlogov) se umika svobodnejšim formam, ne da bi se povsem umaknila iz literarnega življenja. Kaj kažejo ti prelomi v rekeh, ki so na videt tako daleč od stvarnega življenja, kakor je v očeh zmateriziranega zapadnjaka baš lirika? Avtorja uvoda ne govorita o tem, vendar nam vsa antologija jasno izpričuje značaj in smisel tega preloma. Je to vdor novih idej v japonsko duševnost, idej, ki se izraznavajo s tradicijo tako burno, kakor težke razlike v temperaturi zračnih tokov. A novim idejam ustrezajo globlje spremembe socialnega, gospodarskega in političnega življenja. Mlade japonske generacije čitajo prav kakor naše velike evropske pesnike in filozofe, odkrivajo tajne prirode pod mikroskop in v kvanthih energije, toda njihove pesniške izpovedi so vzile teme samorasle in svojevrsne, zakaj nile ne more izpremeniti skrivnostnih vplivov njihove rasno drugačne kolektivne duševnosti. Zanimivo bi bilo primerjati Alike Josane motiv iz Fontainebleaua s podobnimi motivi evropskih pesnikov: tudi v takih rahlih prime-

rih se kažejo različni učinki dveh skrivnostnih kemij človeške rase (toda ne v pretiranem smislu nemškega humbunga z nordijsko raso, saj je pred japonskimi očmi vsa Evropa rasna enota).

Za primer značilno japonskega dojemanja prirode in življenjskih pojavov si samo ogledimo v tej knjigi drobne lirčne motive enega najboljših japonskih modernistov, Verlainovega prevajalca Ryuka Kawagi, ki ume v tri štirje verzne zgustne svojiki barvite pesniške podobe in tone. V antologiji imajo verze, ki so vsebinsko tako preprosti, da izprva obupujejo nad njihovo brežljivostjo, toda včasih ti zavzame z druge strani, vztrepečejo čustveno in zamro kakor zvok daljnje melodije, ki ji takisto ne najde vsebine. A se ti je vendar dotaknila duše. V tej svojevrstni preprostosti japonske poezije je nedvomno več naravnega in več vezi s preteklostjo (prim. Klabundove prevode starejših pesnikov), kakor v znani simpliciti modernih francoskih poetov, ki je spričo idejno preobtežene narave zapadnega človeka kajkrat iskana in trudoma za lase privlečena.

Kakor pri slehernem prevodu iz teh oddaljenih literatur, ne moremo kajpaka niti to kontrolirati, koliko izvirnega bogastva sta rešila prva dva prevajalca in tudi ne koliko ga je prenesel v svoj prevod A. Cettinac. Zaupamo pa njegovemu pesniškemu instinktu in že ponovno izpričanemu čutu za muzikalno in imaginistično vsebino verzov. Zato nam je ta slik z današnje japonske poezije nudil uro svojevrstnega zadovoljstva,

Werner Krauss kot Napoleon
Virtuozna igra, močnejša religija in neposredna od prvega prizora do konca

Zapiski

Predavanje prof. Ivana Vavpotiča o sodobni češki plastiki. V ponedeljek zvečer je priredila Jugoslav. češka lega v verandni dvorani Uniona predavanje akad. slikarja prof. Vavpotiča o sodobnem češkem kiparstvu. Prireditelj je privabil izredno lepo število poslušalstva. Občinstvo, posebej še diviz. generala Nedeljkovića in konzula Minjovskega, je pozdravil predsednik J. E. E. dr. Egon Stare. Predavatelj je uvodoma opozoril, da je češko kiparstvo utemeljeno že v dobi Karla IV. in je najprej označil razvojne značilnosti češke gotike in baroka. Prehajajoč v 19. stoletje, ko postaja nacionalna zavest globalna slika češke umetnosti, je poudaril znanje glasbenika s celot-

a— Dr. Klages pride v Maribor. Ljudski univerzi se je posrečilo pridobiti za predavanje slovitega psihologa dr. Ludvika Klagesa iz Curiha, ki bo v ponedeljek 9. t. m. predaval o vprašanju, ali in v koliko je grafologija sposobna, da nam pomaga pri spoznanju človeka.

a— Lepo uspel sestanek zasebnih nameštencev, organiziranih v Zvezi društev zasebnih in avtonomnih nameštencev, je bil v ponedeljek zvečer v polni dvorani uradnih menze v Rušah. Organizaciji in ciljih nacionalnega zasebnega nameščenja sta se na lepo obiskanemu sestanku, ki ga je otvoril v imenu ruske organizacije g. Dolinšek in ki mu je predsedoval podpredsednik mariborskega društva zasebnih in avtonomnih nameštencev g. A. Ambrožič, so govorili gg. dr. Vatovec, Reja, Leban in Ambrožič.

a— Gledališke novice. Premiera najlepše opere predvojne glasbene literature »Cigan barone«, delo slovitega komponista Johanna Straussa, bo v četrtek 5. t. m. V soboto in nedeljo gostuje bivši prijubljani tenor mariborske opere Ciril Bratuš, sedaj član beogradske opere. Prvi dan bo nastopil kot Vincenc v »Veselim kmetiču«, drugi večer pa kot princ Radja ml. v »Bajaderi«. Premiere otroške igre »Princeska in pastirček« bo v nedeljo 8. t. m. ob 15. To ljubko in zabavno delo režira Milan Košič.

a— Za rezervne častnike bo jutri dne 5. t. m. ob 20. obvezno predavanje v prostorih bivšega kina »Apollo«. Odsotnosti morajo rezervni oficirji pismeno opraviti komandantu mariborskega vojnega okrožja.

Gospodarstvo

Navzlic sankcijam večji izvoz v januarju

Izvoz se je povečal za 21, uvoz pa za 86 milijonov Din

Carinski oddelk finančnega ministrstva objavlja podatke o naši zunanji trgovini v mesecu januarju, ki nam kaže presenetljivo dejstvo, da je bil v letošnjem januarju navzlic prenehanju izvoza v Italijo celo za 8% večji, nego lani v januarju. V mesecu januarju smo vsoga izvozili 151.730 ton blaga (lani 210.625), v vrednosti 288,8 milijona Din nasproti 267,8 milijona Din v lanskem januarju. Naš izvoz je bil torej letos v januarju po vrednosti za 21,0 milijona Din ali za 7,9% večji nego lani v istem mesecu. Po količini pa beležimo zmanjšanje izvoza za 28%, in sicer predvsem zaradi tega, ker je zaradi sankcij precej nezadovoljivo izvoz lesa, ki v količini igra znatnejšo vlogo. V januarju zadnjih let se je naš izvoz gibal takole:

	ton	milij. Din
januar 1932.	187.500	218,3
januar 1933.	191.200	232,2
januar 1934.	237.400	232,7
januar 1935.	210.600	267,8
januar 1936.	151.700	288,8

Naš uvoz v januarju pa je še bolj narasel nego izvoz, kajti letos v januarju smo uvozili blaga za 342,5 milijona Din nasproti 256,7 milijona Din v lanskem januarju, tako da imamo tu povečanje uvoza za nasproti lanskemu letu za 85,8 milijona Din ali za 33,4%. Zaradi znatnega povečanja uvoza je bila naša trgovinska bilanca v januarju pasivna za 53,7 milijona Din, dočim je bila lani aktivna za 11,1 milijona Din, predlanskem v januarju pa pasivna za 26,9 milijona Din.

Pri posameznih postavkah našega izvoza vidimo seveda znatnejše spremembe. Tako je bil letos v januarju izvoz žita zelo slab. Kakor prejšnje mesece tudi v januarju nismo izvozili prav nič pšenice, koruze pa je bilo 300 vagonov v vrednosti 3,2 milijona Din (lani 3954 vagonov za 31,4 milijona Din). Izvoz fižola je v primeri z lanskim letom nezadovolj od 307 na 60 vagonov odnosno od 4,5 na 1,7 milijona Din. Znatno je bil v januarju izvoz konoplje, ki je znašal 19,1 milijona Din nasproti 9,6 milijona Din v lanskem januarju. To povečanje izvoza konoplje je v zvezi s sankcijami, ker se vse sankcijske države sedaj obračajo na nas zaradi konoplje, ki so jo prej kupovale v Italiji.

Izvoz konj je znašal 2,8 milijona Din in se je gibal priljubeno na lanski višini. Goveda smo izvozili 4952 glav (lani 5095) v vrednosti 6,2 milijona Din (7,5). Precej je nezadovolj izvoz telet, in sicer od lanskih 1125 na 284 glav. Znatno večji pa je bil izvoz svinj, ki smo jih izvozili 22.495 glav (lani 14.635) v vrednosti 30 milijonov Din.

Maurice Renard:

Menih prosjak

Bil je sončen zimski dopoldan, ko je neki popotni menih tiho potrkal na vrata majhne kočice sredi soseske gozda. Obleden je bil v preprosto haljo, s težkimi gorskimi čevlji na nogah. Pod gostimi črnimi obrvi so sijale vesele oči. Gotovo se že več dni ni obril, kajti obraz mu je bil poraščen z brado.

Ker ni bilo odgovora je še enkrat potrkal s težko palico in veselo zaklical:

— Ej, oče Cruet!

Vrata so se le malo odprla in na pragu se je prikazal človek, ki je došleca sumljivo meril.

Menih se je odkril in bil skoro iznenađen.

— Kaj gospoda Cruetu ni doma, je vprašal.

Moški med vrati je zlovoljno odgovoril: — Cruetovi so že lani zapustili kočico. Zdaj smo mi gospodarji.

— Ah, tako, tako! se je čudil redovnik. Pa se je takoj znešil in z ljubeznivim nasmeškom dejal:

— Smem li upati, da me boste prav tako prijazno sprejeli, kot prej Cruet? Vsa dve leti prihajam tod in pobiram miloščino.

Nagovorjeni se ni premaknil od vrat in samo z glavo odkimal:

— Nismo bogati...

Saj ne prosim denarja, vzklíkne veselo menih — prosjak. Ustavljaj sem se tu le

a— O nevarnostih v gorah boste slišali v sredo 4. t. m. ob 20. predavanje v dvorani ljudske univerze. Videli boste tudi mnogo skioptičnih slik. Planinci, v sredo vsi v dvorano ljudske univerze!

a— O upeljevanju mladičev bo predaval v četrtek ob 19. (7. uri) v Studencih v dvorani Špuraj predsednik »Ognja«, dr. Avg. Reisman s skioptičnimi slikami, ki bodo kazale zlasti krematorije in kolumbarije v Češkoslovaški. Vstop je vsakomur prost.

a— Planinci, skavti, mladina! V predavanju Alpinistične šole bo drevi ob 20. v dvorani ljudske univerze. Predaval bo Franjo Vilhar iz Ljubljane o nevarnostih v gorah. Predavanje bo spremljalo večje število skioptičnih slik.

a— Za las ušli smrti. Ko so se v ponedeljek zvečer vračali iz sv. Petra proti Mariboru krojaški mojster Franjo Stajkovič sodni pripravnik Jože Čufer in zavarovalni zastopnik Ciril Lappi, vsi iz Maribora, se je sprožil s Meljskega hriba plaz, ki se je zrušil na cesto. Imenovani so v zadnjem hipu na svojih kolesih ušli sigurni nesreči ali smrti, ki bi bila neizogibna, ako ne bi imeli koles.

a— S prezezanimi žilami na levi roki so pripeljali reševalci v splošno bolnišnico 39 letnega bivšega občinskega sluga Boštjana Ferleza iz Košakov. S pravočasno operacijo so mu rešili življenje.

a— Dvoglavno telo sredi Maribora. Za to živalsko čudo so se vrgli razni amaterji v licitacijo in nudi najvišji ponudnik 600 Din. Dvoglavni telček se je skotil v hlevu gospe Forstnerjeve v Frankopanovi ulici 2. Telček ni ostal pri življenju, kakor smo že poročali. Živalco bo najbrže dobila uprava mestnega muzeja.

(17.2). Običajno je nazadovol izvoz žive perutnine, in sicer od lanskih 6,1 na 2,3 milijona Din, nasprotno pa se je dvignil izvoz svežega mesa (žive perutnine) od lanskih 21,0 na 55,4 milijona Din. Velik je bil izvoz svinjske masti, ki je znašal 12,1 milijona Din (lani 4,9). Tudi izvoz perja in puha se je v primeri z lanskim januarjem povečal od 2,7 na 4 milijona Din, izvoz jaje pa od 9,6 na 11,4 milijona Din. Izvoz surovih kož se je gibal na lanski višini in je znašal 5 milijonov Din. Pri izvozu posameznih vrst surovih kož pa vidimo precej sprememb kajti letos smo v januarju izvozili za 3,3 milijona Din govejih in telečjih kož, lani pa le za 0,6 milijona Din.

Padez izvoza lesa

Vpliv sankcij se kaže predvsem pri izvozu lesa. V primeri z lanskim januarjem je izvoz gradbenega lesa nazadovol od 39,8 na 24,6 milijona Din. Pri tem pa je treba upoštevati, da je bil že lani v januarju naš izvoz lesa zelo slab in znatno manjši nego v prejšnjem letu. V januarju zadnjih treh let se je naš izvoz gradbenega lesa gibal takole:

	vagonov	milij. Din
jan. 1934.	6574	53,3
jan. 1935.	4477	39,8
jan. 1936.	2735	24,6

V primeri z januarjem pred dvema letoma je bil letos v januarju naš izvoz gradbenega lesa tako po količini, kakor tudi po vrednosti za več nego polovico manjši. Izvoz drv pa je padel od lanskih 1054 na 149 vagonov, izvoz oglja od lanskih 177 na 102 vagonov in izvoz izdelkov iz lesa od 74 na 36 vagonov (od 3,6 na 1,9 milijona Din).

Izvoz ekstraktov za strojenje je bil nekoliko večji nego lani in je znašal 2,8 milijona Din (lani 1,9). Nezadovol je izvoz sode od 3,1 na 2,0 milijona Din, povečal pa se je izvoz kalcijevega karbida in cianamida od lanskih 0,1 na 5,4 milijona Din. Izvoz ferostilija, ki se je lani v januarju povzpela na 2,7 milijona Din je letos nazadovol na 0,4 milijona Din. Zanimivo je povečanje izvoza cementa od 4,9 na 5,9 milijona Din, surovega bakra od 30,8 na 38,7 milijona Din in rud od 8,0 na 9,7 milijona Din.

Zakaj se je povečal uvoz?

Znatno povečanje uvoza je pripisati predvsem večjemu uvozu tekstilnih surovin. Kakor znano so naše tekstilne tvornice proti koncu lanskega leta prišle precej v stiske zaradi pomanjkanja bombažnega predvaja, ki so ga prej dobivale po večini

iz Italije, Češkoslovaška pa je izvoz bombažnega predvaja v kilinskih državah kontingentirala. Kakor je pogodba, je naša tekstilna industrija v zadnjih mesecih lanskega leta precej porabila od svojih zalog surovin in se je morala zato v januarju v večji meri zopet oskrbeti z novimi surovinami. Tako smo v januarju uvozili bombažna in bombažna predvaja za 61,8 milijona Din, nasproti 41,0 milijona Din v lanskem januarju in je torej samo pri tej postavki zabeležiti povečanje za preko 20 milijonov. Povečal pa se je tudi uvoz volne in volnenega predvaja od lanskih 9,8 na 19,6 milijona Din in uvoz svilene predvaja od 6,3 na 8,3 milijona Din. Skupaj znaša torej povečanje uvoza tekstilnih surovin skoro 33 milijonov. Vrh tega je omeniti večji uvoz železnega materiala, ki je znašal 12 milijonov Din (lani 4,8). Končno beležimo povečanje pri uvozu nate od 2,7 na 6 milijona Din in premoaga od 6,5 na 10,7 milijona Din.

Devalvacija rublja

Kakor znano, je sovjetska vlada 16. novembra lanskega leta odredila za pospeševanje tujeskega prometa novo relacijo rublja nasproti ostalim zlatim valutam, in sicer tako, da se dobi za 3 francoske franka 1 rubelj. Ta nova relacija pomeni zmanjšanje zlate vrednosti rublja na eno četrtino prejšnje vrednosti, ki pa je bila le še nominalna. Sedaj je šla sovjetska vlada še korak dalje in je gornjo relacijo predpisala kot obvezno tudi v zunanji trgovini pri obračunavanju izvoznih in uvoznih organizacij in pri valutnih operacijah. V novem razmerju (3 fr. franki = 1 rubelj) mora ruska državna banka s 1. aprilom valorizirati vse svoje zlate in devizne rezerve. Gornji odlok sovjetske vlade od 29. februarja pomeni priznanje devalvacije rublja, čeprav je po ruskem valutnem zakonu ostala vsebina rublja na papirju nespremenjena, namreč 0,77 grama, medtem ko bi morala po novi relaciji znašati 0,19 grama.

Gospodarske vesti

— Emisija državnih 4% blagajniških zapisov zaključena. Kakor poročajo iz Beograda je bila včeraj popoldne docela vpisana vsa vsota 200 milijonov Din blagajniških zapisov, nakar je bilo nadaljnje vpisovanje zaključeno.

— Podaljšanje začne trgovinske pogodbe z Grčijo. Ker se še niso pričela gajanja za nov dopolni sporazum k trgovinski pogodbi med Grčijo in Jugoslavijo, je bila veljavnost začasnega trgovinskega sporazuma od 7. septembra lanskega leta podaljšana še do konca t. l.

— Pred seštavo nove uredbe o razdelitvi. V trgovinskem ministru se je te dni vršila konferenca ministrov, na kateri so razpravljali o izvajanju sedaj veljavne uredbe o zaščiti kmeti, ki je bila izdana pred nekoliko meseci in je za njeno izvajanje potrebno, da se izda še razni pravilniki, ki jih uredba predvideva. Ti pravilniki so bili že prej izdelani, pa niso bili objavljeni, ker je vprašanje razdelitve medtem dobilo širši značaj. Sedaj gre za to, ali naj se izda nova uredba, ki bo vprašanje kmetičkih dolgov definitivno rešila. V zvezi s tem se razpravlja tudi o vprašanju, ali ne bi bilo potrebno urediti tudi vprašanja dolgov drugih gospodarskih stanov.

— Financiranje avstrijskega izvoza v Italijo. V smislu dogovora med avstrijsko in italijansko vlado, da se avstrijski vrednostni papirji, ki so v posesti Italijanov, porabijo za financiranje avstrijskega izvoza v Italijo, objavlja sedaj Banca d'Italia, da je od finančnega ministrstva pooblaščen kupovati 7 odst. obveznice avstrijskega mednarodnega posojila iz leta 1930 (italijanska transa) po 790 lir za 1000 lir nominala, in sicer do 31. marca t. l. Po tem terminu bo italijanska vlada prevzemala te obveznice le v smislu določb dekleta o prisilni oddaji vrednostnih papirjev. Z nakupljenimi obveznicami bo Italija poravnala del obveznosti za plačilo uvoza avstrijskega blaga.

— Samopomoč kmetov za povišanje cene živine. Iz Konjic nam poročajo, da je tamojšnja podružnica Kmetijske družbe pri čela že praktično izvajati akcijo za povišanje cene živini. Po vsem srezi je odpisala okrožnico, ki poziva kmetke k organiziranju samopomoči. Rezultat se je že pokazal na sejnu dne 2. t. m. Kmetje konjiškega sreza so pokazali ta dan popolno složnost in niso pod ceno prodajali živine. Tako so na tem sejnu dosegli za debele vole ceno 4 do 4,50 Din, za telice 3 do 3,50 Din, za krave 2 do 2,50 Din in za tele 4 do 4,50 Din. S tem je napravljen samo začetek Agilno konjiško podružnico pa čaka še nadaljnje delo, ki bo gotovo uspelo.

— Dobave: Gradbeni oddelk direktorje državnih železnic v Ljubljani sprejema do 6. marca ponudbe glede dobave topovskih deščic in do 10. marca glede dobave raznega telefonskega materiala. Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 12. marca ponudbe za dobavo 300 kg črne kromasti ter jamskega brezovnega in brestovega lesa. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 12. marca ponudbe za dobavo 3.000 kg čistega bencina, 100 cmajiranih senčnikov, žice in palic iz medij, razne jeklene vrvi in 4.000 kg strojnega olja, do 20. marca glede dobave smrekovega lubja, raznih žarnic, svetilov za les in železne mehke žice, do 26. marca glede dobave napušača za trofazni izmenični tok ter 2.000 m jeklene vrvi. Uprava 1. oddelka vojno-tehničnega zavoda v Sarajevu sprejema do 24. marca ponudbe za dobavo raznih strojnih jermenov. Pri upravi vojno-tehničnega zavoda v Kragujevcu bo 6. marca očetna licitacija za nabavo 300.000 kg nafte, 13. marca glede dobave raznih vijakov, 18. marca glede dobave platnenih in volnenih krp za čiščenje, 19. marca glede dobave raznih žebeljev, 20. marca glede dobave raznega papirja, 23. marca glede dobave raznih jeklenih svetilov, 24. marca glede dobave razne bakrene žice, 27. marca glede dobave raznih predmetov iz gume in 28. marca glede dobave azbestne in bombažne vrvice, azbesta v ploščah in gumiranega platna.

Borze

3. marca

Na ljubljanski borzi je deviza New York danes za malenkost popustila. V privatnem kliringu so se trgovali avstrijski šilingi pri nižjem tečaju 9,45, angleški funti nespremenjeno po 250, španske pezete pa so bile zaključene po 6,40. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 9,40, v angleških funtih po 250, v grških bonih po 32,75 in v španskih pezetaht po 6,3550. Nemški kilinski čeki so nekoliko ponostili in so se v Ljubljani trgovali po 14,37, v Beogradu po 14,2170 in v Zagrebu po 14,25. Na zagrebškem efektom tržišču, je notirala vojna škoda pri mirni tendenci 305 — 360 brez prometa (v Beogradu je bil zaključek po 359), tudi v ostalih vrednostih ni bilo prometa.

PRI MOTNJAH V PREBAVI, NAPIH-NOSTI, VZPEHANJU IN ZGAGI, povzročeni po trdi stolic, je najbolje vzeti zvečer pol čaše naravne

FRANZ - JOSEFOVE

grenčice in zjutraj na tešče želedec isto količino. Prava

FRANZ - JOSEFOVA

voda se je vedno izkazala za popolnoma zanesljivo sredstvo za izboljšanje črevesja.

Ogi. reg. št. B. 1648/35

Devize

Ljubljana, Amsterdam 2960,30 — 2974,90, Berlin 1748,48 — 1762,36, Bruselj 733,82 — 738,88, Curih 1424,22 — 1431,29, London 214,49 — 216,54, New York 4270,76 — 4307,07, Pariz 287,78 — 289,22, Praga 180,47 — 181,58.

Curih, Beograd 7, Pariz 20.20875, London 15,10, New York 302,375, Bruselj 51,5750, Milan 24,25, Madrid 41,8750, Amsterdam 207,90, Berlin 122,95, Dunaj 56,90.

Dospele so nove srečke drž. razredne loterije

In jih dobite od danes naprej v

ZADRUŽNI HRANILNICI r. z. z o. z. — LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 19

ANA GREGORC

SOPROGA ŠOL UPRAVITELJA,

po dolgem in mučnem trpljenju dne 3. marca, previdna s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage nepozabne pokojnice bo v četrtek, 5. marca ob 16. uri iz hiše žalosti na župno pokopališče v Toplicah.

DOLENJSKE TOPLICE, dne 3. marca 1936.

DRAGOTIN GREGORC, soprog; DRAGO, sin; JOZEFA, snaha; MARJETA D'LAGH, mati; DR. ALBIN GREGORC, JURIJ GREGORC, svaka; ALOJZIJA DR. CELESTINOVA, svakinja.

pač vso hišo... Vi ne veste, kakšne sitnosti smo imeli!... Gnali so naju v mesto pred preiskovalnega sodnika. Kakšna sramota za nas!... zagrenili so nam vse življenje!

— No, to je v resnici težko... je vzdihnil menih, kimačojč z glavo.

— Mož je tu! Ne omenite mu ničesar, o tem, kar sem vam povedala!

Barquenois je vstopil in postavil vedro vode na kamnita tla. Tedaj se je žena znova obrnila k redovniku:

— Saj res, ali hočete popiti kozarec vina?

— Hvala, nikoli ne pijem alkohola.

Menih je nato z dobrim tekom in živahne volje pripovedoval šaljive zgodbe iz svojih popotovanj. Zakonca sta ga pazljivo, brez besede poslušala.

Po kosilu se je redovnik dvignil:

— Zdaj pa na delo! Mudi se mi dalje.

Čudni gost je odšel na vrt in odrezal šibo v bližnjem grmu.

— Zakaj vam bo to? ga je vprašal Barquenois.

— Prav enostavno. Ta šiba se bo pričela tresti v mojih rokah, čim bo naletela na najmanjšo vodno žilo v zemlji.

— Hotel bi videti, da bi verjel!

— Takoj se boste prepričali. Še več, pravim vam, da se bo palčica pričela tresti tudi tedaj, če je v zemlji kakšna kovina. Mogoče je na vašem posestvu zlata žila? ... Nekoč sem našel kovčeg, poln zlata v globini dveh metrov!

— S takšno šibo? se je čudila žena.

Stockholm 77,85, Oslo 75,85, København 67,40, Praga 12,68, Varšava 57,250, Atene 2,90, Bukurešta 2,50.

Efekt

Zagreb, Državne vrednote: Vojna škoda 359 — 360, za marc — april 360 bl., 4% agremne 45 — 46, 6% bgluške 64,50 den., 6% dalm. agremne 61,25 bl., 7% Blair 72 — 72,50, 8% Blair 82,50 bl.; delnice: PAB 239 — 240, Sečera Osijek 14 — 160.

Beograd, Vojna škoda 358 — 359 (359), 6% bgluške 64,50 — 65 (64,70), 7% invest. — (80), 7% stabiliz. — (79,50), 7% Blair 73 bl., 7% Drž. hsp. banka 81,50 den., 8% Blair 82 bl., PAB 239 — 240.

Blagovna tržišča

ZITO

— Chicago, 3. marca. Začetni tečaj: Pšenica: za maj 100,125, za julij 90,875, za sept. 89,75; kuruza: za maj 60,75, za julij 60,875, za sept. 61.

— Winnipeg, 3. marca. Začetni tečaj: Pšenica: za maj 83,625, za julij 84,625.

— Novosadska blagovna borza (3. t. m.) Tendence nespremenjena. Pšenica: baška 157 — 159; okol. Sombor 156 — 158; baška ladja Tisa 160 — 162; ladja Begej 159 — 161; slavonska 160 — 162; sremska 158 — 160; banatska 156 — 161; Oves: baški, sremski in banatski 135 — 137,50; Ječmen: baški in sremski, 64 kg 137,50 — 142, Kuruza: baška in sremska 107 — 109; banatska 105 — 107, Moka baška in banatska »0g« in »0gg« 245 — 265; »2« 225 — 245; »5« 205 — 225; »6« 190 — 205; »7« 160 — 170; »8« 105 — 110. Otrobi: baški sremski in banatski 95 — 99. Fižol: baški uzančni 190 — 200.

— Budimpeštanska terminska borza (3. t. m.) Tendence slaba. Pšenica: za marc 17,00 bl., za maj 17,26 — 17,28; kuruza: za maj 14,37 — 14,38.

BOMBAZ.

— Liverpool, 2. marca. Tendence mirna. Zaključni tečaj: za marc 5,78 (5,73), za julij 5,62 (5,58).

— New York, 2. marca. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za marc 11,18 (11,20), za julij 10,42 (10,46).

— Liverpol, 2. marca. Tendence mirna. Zaključni tečaj: za marc 5,78 (5,73), za julij 5,62 (5,58).

— New York, 2. marca. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za marc 11,18 (11,20), za julij 10,42 (10,46).

— Liverpol, 2. marca. Tendence mirna. Zaključni tečaj: za marc 5,78 (5,73), za julij 5,62 (5,58).

— New York, 2. marca. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za marc 11,18 (11,20), za julij 10,42 (10,46).

— Liverpol, 2. marca. Tendence mirna. Zaključni tečaj: za marc 5,78 (5,73), za julij 5,62 (5,58).

— New York, 2. marca. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za marc 11,18 (11,20), za julij 10,42 (10,46).

— Liverpol, 2. marca. Tendence mirna. Zaključni tečaj: za marc 5,78 (5,73), za julij 5,62 (5,58).

— New York, 2. marca. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za marc 11,18 (11,20), za julij 10,42 (10,46).

— Liverpol, 2. marca. Tendence mirna. Zaključni tečaj: za marc 5,78 (5,73), za julij 5,62 (5,58).

— New York, 2. marca. Tendence stalna. Zaključni

Lepa Helena ni bila najmlajša...

Malo nazornega nauka k „Ilijadi“ — Porazna odkritja švedskega publicista — Paris, Helena, Menelaj in drugi..

Ni lepo govoriti javno o letih kakšne dame, včasih je pa to zelo zanimivo. N. pr. zadeva z lepo Heleno, zaradi katere se je prelilo toliko krvi pred Trojo. Koliko let je štela ta vzornica vseh lepih žena, ko jo je ugrabil trojanski Paris?

Neki švedski publicist se je odločil, da spravi v to stvar končno nekaj jasnosti in je napravil s svinčnikom v roki in z grškim bajeslovjem v drugi točen račun.

Sved opozarja na Helenino sestro Klitemnestro, ženo mikenskega kralja Agamemnona in mater treh otrok. Ko je izbruhnila vojna s Trojo, je štela njena hči Ifigenija že 20 let, njeni materi je bilo tedaj že okrog 40—let in Helena ni bila dosti mlajša od svoje sestre. Lahko torej z gotovostjo trdimo, da je bilo Heleni nekako 39 let, ko jo je odvedel Paris. In ko je deset let pozneje lepota na otzidju Troje navdušila trojanske starešine s svojo krasoto ter jih spomnila na njihovo davno minulo mladost je imela za sabo že — 49 pomladi.

Kaj pa Paris, ki si ga predstavljamo vedno kot gizdalinskega fišfirča, ki mu je komaj prvi puh pognal pod ravnim grškim nosom?

V tej stvari se je treba še posebno dobro spoznati v grški mitologiji. Nekoč je bila v Tesaliji poroka med kraljem Pelejem in nimfo Tetido. Med svate so pozabili povabiti neko damo Erido, in to s polno pravico. kajti omenjena dama je bila po svojem značaju strašno prepirljiva. Kjerkoli se je pokazala, povsod so nastali nevšečni prizori. Toda to, da je niso povabili, je ni motilo. Svoje delo je s satansko maščevalnostjo le opravila: vrгла je zlato jabolko v dvorano med svate, to jabolko pa je nosilo napis »Najlepši« in je bilo tisto jabolko, ki ga je Paris kmalu potem v znani lepotni konkurenci ob Ili izročil boginji Afroditi kot najlepši med najlepšimi. Takrat mu je bilo dvajset let.

A zdaj moramo vedeti še to, da je bil Ahil, sloviti junak pred Trojo, sin Peleja in Tetide. Ko je izbruhnila trojanska vojna, je bil

Ahil že poročen in oče. Iz različnih navedb lahko sklepamo da mu je bilo kakšnih štirideset let. Od tiste lepote konkurence ob Ili, da se tako izrazimo, je torej poteklo kakšnih štirideset let in iz vsega tega sledi, da je bil Paris, ko je ugrabil 39-letno Heleno, mož v najlepših letih. Štel jih je namreč že 60..

A stvar je še lepša. Paris je imel sestro Kasandro, strašno prerokinja. Ko so Ahajci zavzeli, zažgali in porušili Trojo, jo je Agamemnon vzel s seboj, po vsej priliki kot ljubavnico. Ta ljubavnica je štela ob rojstvu svojega brata Parisa 20 let, ob koncu vojne si jih je bila naložila torej že ... 90! In na to prastaro Kasandro je bila zgoraj omenjena Klitemnestra, ki je sama že štela skoraj 60 let, tako strašno ljubosumna, ko jo je njen mož privedel v domačo hišo, da jo je dala s svojim možem vred umoriti — čeprav je imela kot 60-letna starka in mati treh odraslih otrok sama ljubezensko afero z nekim Egistom.. 50-letna Helena pa se je po padcu Troje s svojim prevaranim možem Menelajem skoraj deset let vozila po morju v domovino, dokler ni prispela z njim po mnogih dogodivščinah kot 60-letnica v svojo palačo v Sparti, iz katere jo je bil skoraj 20 let prej odvedel 60-letni Paris..

Da, mnoge čudeže si dovoljuje ta prešimantana ljubezen — posebno če jo vzamejo v roke pesniki!

Slovar zločinskega jezika

Stavec Chantard iz Pariza je začel pred leti kot amater proučevati argot, jezik pariskih zločincev, in je sedaj izdal slovar, ki obsega preko 2500 izrazov iz tega jezika. Mož je stalno obiskoval lokale, kjer se zbira pariška drhal in je pri tem, kakor si lahko mislimo, doživel tudi marsikaj nevarnega. Njegov slovar uporablja kot dober pripomoček kriminalna policija, a pravijo, da ga kupujejo tudi pisatelji kriminalnih romanov in kriminalnih filmov, ki se iz umljivih razlogov boje, da bi sami študirali svoje tipe v njihovi pravi okolici.

MODEREN NAČIN PRANJA JE PRANJE S PRALNIM PRAŠKOM

PERION

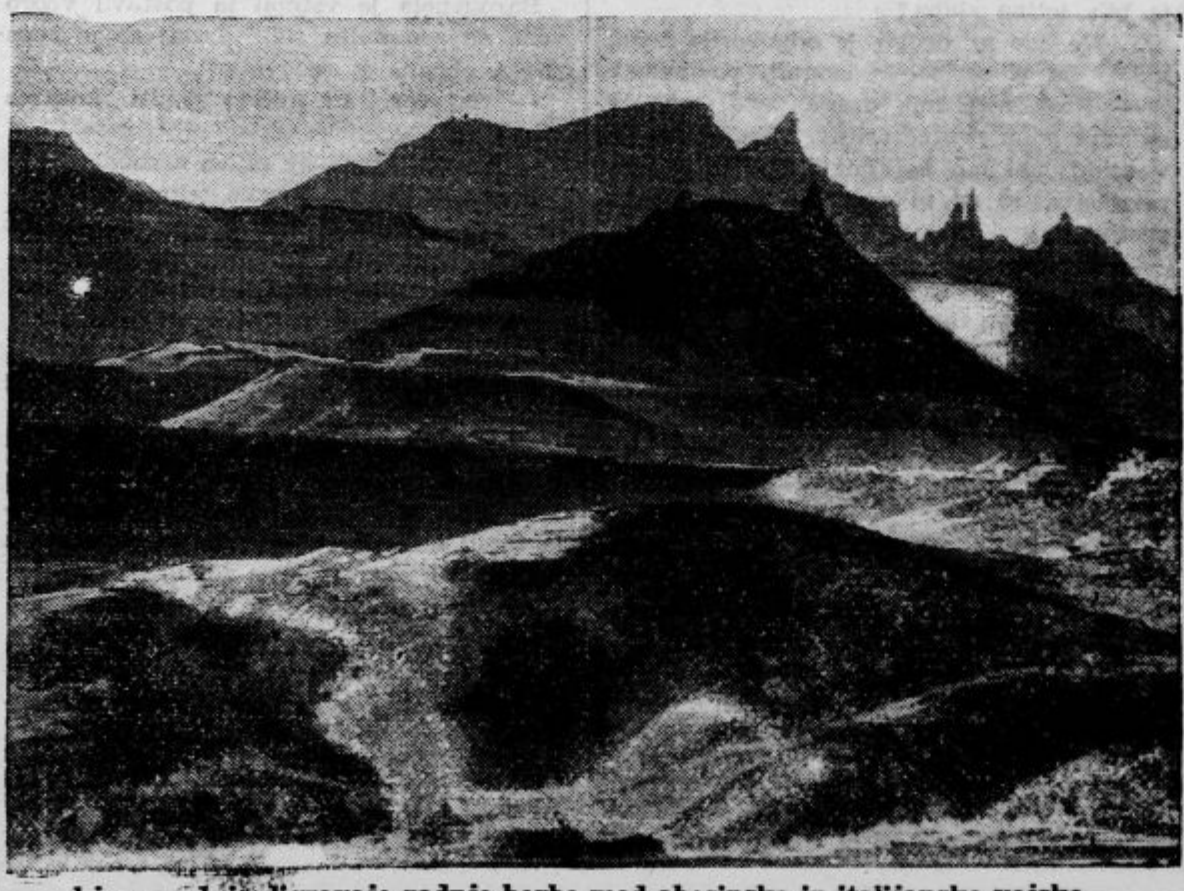
UPORABLJAJTE GA IN VASE PERILO BO HITRO IN LEPO OPRANO.

Novi nemški poslanik v Parizu

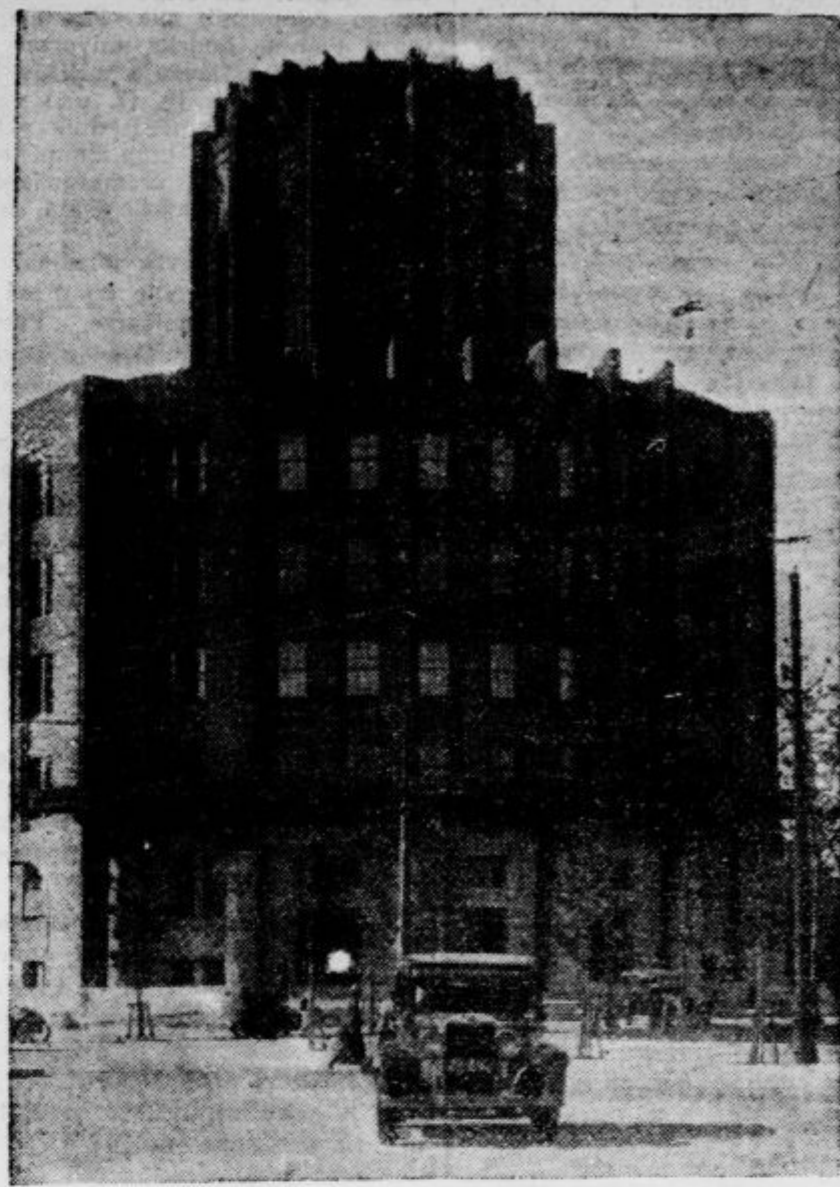
Nemška vlada je imenovala za novega poslanika v Parizu svojega dosedanjega diplomatskega predstavnika v Madridu, grofa Welczeka, ki je navdušen prijatelj lovskega sporta

Gorski masiv v Tembienu

kjer se zdaj odigrava zadnje borbe med abesinsko in italijansko vojsko

Policijsko ravnanje v Tokiju

Japonski uporniki so pri svojem puču zasedli tudi poslopje tokijske policijske direkcije. Stavba je, kakor kaže naša slika, moderna zgradba

Porod s cesarskim rezom

Dedična Woolworthovih milijonov umira

»Woolworthova princesa«, vnukinja ustanovitelja ameriških Woolworthovih veleprodaj, Barbara Huttonova, princesa Mdivanijeva in sedaj grofica Haugwitz-Reventlov, zbujata menda poslednjič pozornost sveta. Kakor poročajo londonski listi, ta najbogatejša žena na svetu umira. Te dni je rodila dečka. Porod je bil s cesarskim rezom, treba je bilo kirurške pomoči, ki je otroka sicer rešila, mati pa bo od tega, kakor vse kaže, umrla.

Grofica Reventlov šteje danes 23 let in ima za seboj precej burno življenje. Posebno senzacijsko je zbudila njena poroka z rusko-armenskim princem Aleksijem Mdivanijem, ki je bil takšnim dolarskim princem kar usoden. Ta zakon se je moral končati z ločitvijo. To je bilo v maju pre-

teklega leta, nekoliko mesecev pozneje se je princ Mdivani, kakor znano, smrtno ponesrečil na nekem avtomobilskem izletu na Španskem, njegova bivša žena pa se je že dan po ločitvi omožila z danskim grofom Reventlovom. Pred kratkim so iz Londona poročali, kako velike priprave se vršijo za porod prvega otroka iz tega zakona. Starša sta angažirala celo armado zdravnikov in strežnic, dala sta pripraviti otroku kar štiri sobe po najmodernejših higijenskih predpisih, vsem, ki bi imeli z otrokom kaj opravka, je bilo ukazano, da morajo stopati v te sobe primerno desinficirani in z masko na obrazu. Vsak dan bi se morali dati po zdravniškem pregledu, a da se otrok zavaruje pred ugrabitvijo, so najeli posebnega detektiva, ki bi ga stalno črval oborožen do zob.

S kroglo v prsih na svatbi

Tragedija zavrženega snubača na Bavarskem

V grajski kleti v Moosenu pri Landshutu na Bavarskem se je odigrala te dni nenavadna tragedija. Hči nekega mlinarja iz sednega kraja se je bila poročila z nekim trgovcem, ljudje pa so govorili, da je ta poroka prekrizala načrte nekega drugega snubača 28 letnega gozdarskega uradnika Hugha Hilta.

Poročna pojedina se je vršila v grajski kleti. Bilo je mnogo godbe in plesa, a proti polnoči je prišel tudi propadli snubač Hilt, ki je bil pravkar pregledal svoj revir. Udeleževal se je vneto plesanja. Čez nekaj časa si je izposodil od nekega godca harmoniko in je stopil z besedami: »To je moja zadnja pesem« k mizi novoporočencev in

svatov v stranski sobi. Med plesanjem se je opotekel in končno zgrudil. Nastalo je veliko razburjenje, ljudje so obkrožili mladega moža, ki je umrl še preden je prispel zdravnik. Ta je ugotovil v njegovih prsih kroglo iz puške. Predrla mu je srce.

Najbolj čudno pa je bilo to, da se ni Hilt sam usmrtil, temveč, da je bil padel strel iz veže, kjer je bil ob vstopu obesil svojo puško. Neki natakarski je puško ogledoval, med tem, ko so ljudje v dvorani plesali, in pri tem se mu je nehote sprožila, ne da bi bil v hrupu kdo kaj slišal. Opravila je svoje smrtonosno delo nad lastnikom puške baš ob njegovi »zadnji pesmi«. Nepredvidna natakarska so aretirali.

Poljub kot dobitek

Originalna loterija — seveda v Ameriki

V San Franciscu bi morali zgraditi novo bolnišnico. Ker ni kazalo, da bodo s samo javno zbirko nabrali potrebno vsoto, je eden izmed mestnih očetov predlagal, naj se priredi velika javna tombola, na kateri bodo za dobitek — poljubi lepih žensk.

Ideja je vžgala, na razpolago je bilo takoj veliko število bolj ali manj slavnih filmskih igralcev in lepih deklet ter dam iz družbe. Vse srečke so v kratkem razprodale, čeprav je veljala vsaka pet dolarjev.

Gosja peresa še niso izumrla

Nihče bi ne verjel, da je še kdo na svetu, ki piše z gosjimi peresi ali da kdo takšna peresa celo kot poklic pripravlja. Ta, menda edini izdelovalec gosjih peres na svetu je S. Grey Barton v Peckhamu na Angleškem, ki razpošlje vsako leto po več tisoč gosjih peres po svetu.

Uporabljajo jih menda samo čudaki in vneti sovražniki vsega napredka. Ti si privoščijo v tem pogledu tudi kaj posebnega, namreč ne samo navadno gosje pero, temveč kakšno »aristokratsko« labudje pero. Takšnih izdelava Barton vsako leto nekoliko tucatov. Nekoč pa je dobil celo naročilo za pavje pero. Hotel ga je imeti neki plemenitaš, ki je redil na svojem posestvu pavje in ki ni maral svoje poročne listine podpisati z nobenim drugim peresom. Labudje pero velja v našem denarju 8 do 10 Din. Barton pa izdelava iz ptičjih peres vsako leto tudi nekoliko milijonov zobotrebocev. Spretna delavka v njegovi tovarni jih napravi vsak dan lahko preko 4000.

Podjetni gardist

Donald Stuart, podčastnik škotske telesne garde, se mora pred sodniki zagovarjati zaradi golobitve. Mož se je poročil v januarju 1933, v marcu istega leta pa v drugič — čeprav mu je prva žena živela. Oba otroka iz teh zakonov sta se rodila v istem tednu.

A NEKDOTA

Poincaré je dospel v Macon, da bi imel tam enega svojih znamenitih nedeljskih govorov. Predsednik društva, ki ga je povabil, je začel z velikanskim nagovorom, v katerem je ministrskega predstavnika slavil, slavil in slavil. Poincaré, stvarer kakor vedno, je postal nemiren, prestopa z noge na nogo, obraz mu je postal neraven, končno se ni mogel več zdržati, da bi ne zagodrnjal svoji okolici: »Ali je prišla sem morda pomotoma vest, da so me z mojo vlado vred vrgli, ali pa ste dobili celo kakšno preuranjeno vest o moji smrti?«

VSAM DAN ENA

Civilizacija v Afriki (Cosmopolitane)

Knez Sajonji

Simbol junaške otroške dobe nove Japonske

V poročilih o razburjajočih dogodkih, ki so se odigrale prošli teden na Japonskem, se je omenjalo čisto ime kneza Ki-

Knez Sajonji

močija Sajonija, moža 87 let, ki ima v ru-

menem carstvu ogromen vpliv. Njegov položaj se prav za prav ne da točno opredeliti. Njegovo življenje je bilo kaj pestro. Rodil se je kot sin slavne rodbine v Kiotu in se je kot 19-leten mladenič udeležil revolucije l. 1868., ki se je borila upostavitve mikadove moči proti vladavi šogunov. Vodil je sam čete proti armadi šogunov in je zmagal.

Postal je eden najvažnejših činiteljev v državi otokov, ki se je začela po tej revoluciji razcvetati. Bil je pred kakšnim pol stoletjem med drugim japonski poslanik v Berlinu in na Dunaju, večkrat minister, enkrat ministrijski predsednik in ker je vodil japonsko delegacijo pri mirovni pogodbi v Versaillesu, stoji tudi njegovo ime pod ted usodnim aktom svetovne zgodovine. Japoncem velja danes za simbol moderne japonske zgodovine, častijo ga kot zadržnega živga člana nekdanjega tajnega sveta, v katerem se je bolj nego danes oarodotočevala vsa sila Japonske. Velja za častitljiv preostanek junaške otroške dobe nove Japonske. »Naša prava veroizpoved je patriotizem«, dejal je ta mož in s tem je do neke mere karakterizirano njegovo življenjsko delo. Oficialnega mesta ne zavzema, toda njegov nasvet poslušajo v vseh težkih položajih in prav tako tudi danes.

Ovire za pohod v Abesinijo

Sodba ameriškega poročevalca Beattieja

Bivši ameriški vojni poročevalec Edward Beattie pravi, da padec Ambe Alagija ne pomeni kakšne posebne prednosti za Italijane preko tega, kar so že storili z zavzetjem Makale. Če z italijanske strani zagotavljajo, da vodi iz Ambe Alagija nekakšen udoben dohod do Desija in Adis Abebe, je to zmota.

Iz Ambe Alagija sicer vodi cesta do abesinske prestolnice, a vsakdo v deželi ve, da je to najslabša cesta v deželi. Premagati mora višinske razlike do preko 3000 m in vodi skozi pokrajine, kjer je tako mrzlo, da se voda ponoči spreminja v led. Razen tega gre cesta skozi ozemlja, ki se v dvodnevnem deževju spremenijo v samo močvirje. V dežju so ta ozemlja neprehodna.

Med Ambo Alagijem in Desijem je 200 km ozemlja s skrajno neugodnim podnebjem. Še pred nekoliko dnevi je dež v tem ozemlju popolnoma uničil šest vasi. Cesta je tako grda, da niti v najlepšem vremenu italijanski tanki in avtomobili ne bi mogli napredovati hitreje od polžev. Razen tega pa so na jugu od Ambe Alagija nadaljnji gor-

Leteči duhovnik — na Madžarskem

Leteči duhovniki niso dandanes nobena redkost več, posebno ne v Ameriki, vendar je zbudilo pozornost, ko je to dni prvi madžarski duhovnik pater Adam Mohay napravil skušnjo za pilota. Ne zanima ga pa letanje samo s sportne in praktične strani, temveč se že dalj časa navi tudi s teoretičnimi vprašanji zračnih voženj.

S P O R T

še en pregled iz Ga-Pa

Umetno drsanje

kjer naši drsalci v edini drsalni disciplini, za katero so bili prijavljeni, zaradi pomanjkanja treninga sploh niso nastopili, je poteklo prav za prav v veliki premoči Avstrije. Dasi se ta premoč ni pokazala s tem, da bi bila Avstrija dobila tudi tri zlate kolajne, je vendar z eno zlato, eno srebrno in eno bronasto kolajno odnesla z olimpijskih borb na ledu največ lavorik. Važno pa je posebno to, da se je avstrijska šola, iz katere izhajajo že leta in leta najboljši zastopniki te umetnosti, uveljavila kot celota. Schäfer, Kaspar, brat in sestra Pausin ter še nekateri avstrijske drsalke so pokazale vse, kar si lahko lajkaj z veseljem ogleda pri plesu in godbi ter tako prirejenem umetnem drsanju. Razen njih so spravili lepe uspehe tudi Nemci in pa švedinja Hultén, ki je bila še najbolj podobna avstrijskim zastopnikom. Prvonačrta je v drsanju parih Nemca Baier-Herber sta se za svoj spored z dobro godbo pripravljala po nemško temeljito in sta zato tudi dobila nagrado v zlati kolajni. Precej glasov pa je bilo že tamkaj v stadionu in še mnogo več pozneje po svetu, da ti sta njuna zmaga sprico velikega znanja, ki sta ga pokazala mlada Avstrijska Pausinova, ni bila docela neoporečna. Toda edino in končno sodbo so rekli sodniki in pri tem je vsako poznejše kritiziranje izidov več ali manj nemestno.

Naslednica Sonje Henie, ki bo po zadnjih vestih menda sploh za vselej pustila olimpijsko kariero, bo Angležinja Colledge ki je bila že na teh zimskih igrah dolgoletni kraljica na ledu v prostem sporedu popolnoma enakovredna. Čudno je navsezadnje, da je Angležinja, predstavnica tega hladnega in umerjenega naroda, pokazala v tem sporedu toliko toplote, notranjosti in zanosa. Naskok Sonje Henie do zlate kolajne je izšel že iz obveznih vaj. Popolnoma norveška domena je bilo

Hitrostno drsanje

s katerim so si Norvežani priborili skoraj polovico točk na tej olimpijadi. V zvezi s tem je treba pripomniti, da so zlate kolajne za vsako izmed štirih disciplin v tej panogi mnogo prevelike nagrade, posebno če jih primerjamo n. pr. s 50 km tekmo ali napornim in dolgotrajnim turnirjem v hokeju na ledu. Pri svetovnem prvenstvu so to »krivice« že popravili in dajejo za zmage v vseh štirih disciplinah samo en prvenstveni naslov. V ostalem pa sta bila samo še dva naroda, ki sta se mogla poleg Norveške in Finske količjak udeležiti teh uspehov, in sicer Amerika in Avstrija. Posebno mučen je ta borni izkipek za Američane, ki so leta 1932 v svojem Lake Placidu nastopili kot veliki favoriti in si tudi priborili več zlatih kolajin, sedaj pa se je pokazalo, da je situacija med najboljšimi v hitrostnem drsanju v resnici le takšna kot je bila v prejšnjih letih. Norvežani so spet uveljavili svojo premoč, ki jo imajo že leta in leta in jo je mogel bežno prekriti samo znanec Finca Thunberg. Vsi ostali, posebno cela vrsta žilavil in kratkono-

gih Japoncev, pa v teh tekmah niso mogli nikamor.

Bob

Olimpijske nagrade so se slednjič delile še za bob, vožnjo s sanmi v dvojce in v četvero. Nemci so imeli za zmago v teh dveh disciplinah idealne pogoje, saj so težko in nevarno progo poznali do zadnjega metra in startali kot rekorderji na njej. Usoda jim je lukaj zagodila precej bridko; bob v štirih z drugo garnituro Nemčije se je prekučnil in so bili sploh veseli, da ni bilo žrtve, prvi s slavnim Kilianom za krmilom pa je v nevarni »Bayernkurve« dobil toliko zavore, da je s skupnimi časi prav tako kot Belgija zasedel komaj sedmo mesto. Srečni in dvojni zmagovalci so bili Švicarji, ki so spravili zlato in srebrno kolajno, bronasta pa je padla v dar Angležem, Tudi v bobu v dvojce je pet drugih bobov »povozilo« domačina Kiliana; dvojno zmago — z zlato in bronasto kolajno — so v tej disciplini slavili Američani, še eno srebrno pa so dobili Švicarji. Kilian z najboljšim sovozačem Nemčije se je moral zadovoljiti s petim mestom. Čeprav je bila konkurenca omejena le na države, ki lahko vzdržujejo drage naprave za izvajanje teh sportov, je vendar poraz Nemčije precej neprijetno odjeknil med množico navdušenih prijateljev teh drznih voženj po kilometri in pol dolgem lednem jarku, v katerem je lahko najmanjša nepažnja odločilna za rezultat in celo usodna za življenje.

Izven olimpijskega sporeda

in torej brez nagrad v zlatu, srebru ali bronu so tekmovala vojaška patrulje v tekmi na 25 km, združeni s streljanjem, kjer so se za vse večje in manjše uspehe v raznih drugih panogah oddahali Italijani, ki so proti pričakovanju in nadvse častno zasedli prvo mesto pred Finci in Švedi. Zmago so nadvse glasno proslavili že »na licu mesta«, še bolj pa s pomočjo svojih zgovornih zastopnikov tiska. Sicer pa je res, da so to zmago dobili za svojo alpsko vojsko krasno spricevalo. Slabo so se odrezali Nemci na petem, še slabše pa bratje Čehoslovaki na predzadnjem mestu in Poljaki na koncu devetih patrulj na startu in cilju.

Razen te vojaške večje je bilo vpleteno v olimpijski spored še kegljanje na ledu, ki pa med večino udeležencev narodov in nememsko publiko ni moglo vzbuditi večjega zanimanja.

Garmisch Partenkirchen je poleg številnih uspehov v raznih vidikih beležil predvsem ta veliki uspeh, da se je Nemčija pokazala kot odlična organizatorica te manifestacije sportne prireditve za mir med narodi. Olimpijske igre ne morejo ustvariti večnega miru med narodi, lahko pa navedejo prve krepke niti od naroda do naroda, po katerih se pozneje gradi tudi splošni mir. Te niti so se v Garmischu pletle 10 dni najbolj idealno in že poletna olimpijada bo pokazala, da je bil začetek XI. olimpiade srecen in bo berlinski zaključek postavil močan stebel v stavbo prijateljstva med narodi in tovarštva med tisoči in tisoči sportnikov v vsega sveta.

L. S.

Norveški tekmovalci pridejo v Planico

Prireditelji skakalnih tekem v Planici so dobili včeraj pismeno obvestilo predsednika Norga Skiforbunda, ki jih obvešča, da FIS in norveška smučarska zveza nimata nobenih ugovorov proti tekmovanju na orjaški skakalnici v Planici. Snoči se je sestel odbor norveške zveze in določil, kateri tekmovalci bodo Norveško zastopali v Planici. Imena bodo brzojavno sporočena v Ljubljano.

Tako se torej ni treba bati, da bi imeli letos spet tik pred tekmo sitnosti zaradi nastopa posameznih tekmovalcev.

Povratak naših vojakov iz Chamonixa

Včeraj se je vrnila iz Chamonixa naša vojaška smučarska ekipa. Dosegla je sijajen uspeh v alpski kombinaciji, kjer je žnidar, ki nas je zastopal tudi na olimpiadi, zasedel v alpski kombinaciji prvo mesto.

Vodja ekipe, podpolkovnik Milan Popović, je sporočil naši Zimskosportni zvezi, da bi drugo leto Francozi radi poslali na trening v Planico štiri svoje smučarje. Za recipročnito naj bi jim mi poslali v Chamonix štiri naše smučarje, da bi jih treniral v slalomu znani francoski mojster Emile Allais, ki je zasedel v Garmischu tretje mesto v alpski kombinaciji.

Smučarski tečaji na Triglavu. Od 15. marca do 15. maja bodo oskrbovane na Triglavu Staničeva koč, Dom na Kredarici in koč pri Triglavskih jezerih. Snehne prilike so ugodne. Planinci-smučarji, ki radi slabih snežnih razmer v nizini niso imeli prilike za smučanje, naj izrabijo sedanja prilika. V Triglavskem domu na Kredarici bo od 15. marca do 15. aprila stalno na razpolago smuški učitelj JZSS g. Stopar, član letošnje ekipe na olimpijadi v Ga-Pa. Osrednje društvo SPD bo nadalje priredilo turne tečaje, in sicer od 22. do 29. marca, od 29. marca do 5. aprila ter od 13. do 20. aprila v smeri od Mojstrane preko Triglavskega pogorja do Črne Prsti pod vodstvom smuških učiteljev JZSS. Podrobne informacije dobite v pisarni SPD na Aleksandrovi cesti, kjer se tudi sprejemajo prijave.

Akademiki in dijaki, ki se žele udeležiti tekme v Planici v skupinah kot šolski izleti, morajo prijaviti čimprej direktno državnih železnice številu izletnikov, da bo mogla direkcija pripraviti zadostno število vagonov zanje in določiti s katerim vlakom bodo ti vagoni odpravljani v Planico. SK Ilirija (Smučarska sekcija). Drevo ob 18.30 je v klubski sobi kavarne Evropa sestanek članstva, na katerega se vabijo zlasti Tavčar ml. Glonar in Šorli Slavko.

Veliki svetovni uspeh Planinka čaja, katerega uporablja na tisoče bolnikov tudi v inostranstvu, je zahvaliti njegovemu zdravilnemu svojstvu. Zdravilna zelišča, iz katerih je Planinka čaj sestavljen, se povsod nebirajo v jugoslovanskih planinah in to v tistem času, ko se nahajajo učinkovite zdravilne sestavine v rastlinah v največji meri.

Pri katerih boleznih se je pokazal Planinka čaj Mr. Bahovec zdravilnim? Pri obolenju želodca, boleznih jeter in žolča, obolenju in lenivosti črevesja, hemoroidih (zlati žili), debelosti, ledvičnih boleznih, revmatizmu, gihtu in išijasju, pri glavobolu in migreni, pri ženskih boleznih in težavah za časa menstruacije, težavah v prehodnih letih, pri poopneju žil (arteriosklerozi) in pri kožnih boleznih.

Da se doseže redno delovanje prebave, da se izločijo in odstranijo strupi iz telesa, se priporoča tudi zdravim osebam, da se na spomlad podvržejo 6-12 tedenskemu zdravljenju s Planinka čajem. Boljše in odpornije zdravje, sveži izgled, moč in volja za življenje se doseže s pomočjo Planinka kure.

Zahtevajte v apotekah izrecno Planinka čaj Bahovec za Din 20.—

Reg. S. 529/36

Sokol

Težave viniškega Sokola

Vinica pri Črnomlju, 3. marca. Belokranjski Sokoli se v naši javnosti le redko oglašajo. Težave, ki se z njimi bori že dolga leta vsa Bela krajina, so zapustile tudi v društveni sledove V Metliki in Črnomlju je pomanjkanje manj vidno in je zaradi tega tudi društveno življenje še živahnije.

Hude posledice neurejenih gospodarskih razmer se kažejo zlasti pri sicer marljivem Sokolu na Vinici pri Črnomlju, ki je imel prejšnjo nedeljo letni občni zbor. Udeležilo se ga je le malo članstva, saj našemu kmetu manjka denarja za najpotebnejše in zato ne zmore niti najmanjših društvenih dajatev. Na občnem zboru je bil soglasno izvoljen odbor, ki ga sestavljajo: starosta in blaginjak Rudolf Malič, njegov namestnik Rudolf Kavčič, tajnica Zora Blinčeva, prosvetarica in zdravstvena referentka Polidka Baydekova, načelnik Oskar Malič, načelnik smučarjev in župni delegat Kazimir Malič, statističarka Jelka Kavčičeva, revizor Janez Bobnar in drugi.

Z. K. D.

NASLEDNJI PROGRAM

Ljubezen

Diktator mode

Smeh, šala, petje, godba.

Ob tej priliki smatramo za našo dolžnost poudariti velike zasluge za obstoj našega društva, ki jih ima starosta br. Rudolf Malič, ki kljub precej visokim letom še vedno pri vsaki akciji živahno sodeluje ter pomaga z nasvetom in vzgledom. Prav tako zasluzita pohvalo brata Oskar in Kazimir Malič, ki ob nedeljah vadija članstvo, da more naša znana viniška godba še obstajati.

Upamo, da bodo z boljšimi časi tudi razmere v našem skromnem društvu izboljšane. Vsi si jih želimo, saj bodo obnem najboljše znamenje za večji razmah društvenega dela v Beli krajini.

Sokol v Zrečah je imel 23. decembra redni občni zbor. Zupo je zastopal br. Hočevnar. Iz poročil funkcionarjev posnemamo, da je imelo društvo v preteklem letu telovadni nastop in priredilo božično, na kateri je bilo obdarovanih 52 sokolskih otrok in naraščajnikov. Ob priliki obletnice žalostne smrti kralja Ureditelja je društvo priredilo lopo komemoracijo. Proslavilo je tudi praznik uedinjenja. Daje je priredilo štiri gledališke predstave, štirikrat pa so gostovala na našem odru druga društva. Med letom se je nabavil klavir in osnoval se je pevski odsek, katerega z uspehom vodi br. Sušteršič. V novo društveno upravo je bil izvoljen za starosta inž. Milko Bremc, za podstarosta Dušan Hus, ostali odborniki so z malimi spremembami obdržali svoja mesta.

Naše gledališče

DRAMA

Sreda, 4. marca: Dies irae. Red Sreda.

Četrtek, 5. marca: Gosposki dom. B.

Slavni Jagodince Jovanče Mielc nas v prihodnjih dneh popelje na pot okrog sveta. Z njim bomo doživeli vse slavne dogodivščine, ki so splošno znane po vsej naši zemlji. Potovanje samo bo izvršeno v najkrajšem času, niti tri ure ne bo trajala cela pot, ki pa je izredno zadržavna in polna zanimivih dogodkov. To pot nam opisuje drama slavnega Branislava Nušića Pot okoli sveta. Vprizori pa jo naš dramski ansambel v rzevi z opernim zborom, orkestrom in baletom pod vodstvom prof. O. Sesta. Premiera bo v opernem gledališču.

OPERA

Sreda, 4. marca: Trubadur. Gostuje Mario Simenc. Izven.

Četrtek, 5. marca: Saloma. Red Četrtek.

Straussova opera Kavalir s rožo, ki je ena najlepših oper nemške glasbene literature, se bo pela prvič na slovenskem odru koncem prihodnjega tedna. Znamenito delo pripravljata kapelnik dr. Švara in režiser Debevec. Posamezne vloge so v rokah naših najboljših članov.

Sentjakobsko gledališče

Začetek ob 20.15

Sobota, 7.: Kikiri. 20.15. nastop g. Lavriča.

Nedelja, 8.: Kikiri.

Mariborsko gledališče

Sreda, 4. marca: zaprto.

Četrtek, 5. marca: Ob 20. Cigan baron. Premiera. Red Č.

Turneja učiteljev-pevcev

Ljubljana, 3. marca.

Učiteljski pevski zbor iz Ljubljane prireja pevsko turnejo po Priekliji in Prekmurju. V Murski Soboti v Sokolskem domu bo nastopil 7. t. m. ob 20. Naslednjega dne bo v istih prostorih matineja za šolsko mladino. Potem pa bo nastopil ob 16. v Ljutomeru v Sokolskem domu. Iz Ljutomera se bo podal v Ptuj, kjer bo nastopil v Društvenem domu ob pol 21. Prebivalci Prekmurja in Prieklije se veselijo teh nastopov, ko je že tako dolgo, odkar niso slišali reprezentativnega pevskega zbora iz slovenskega kulturnega središča.

Učiteljski pevski zbor ima na programu skladbe, s katerimi je nastopal lani meseca maja po bratski Bolgariji s tako velikim uspehom. Programu bolgarske turneje je dodal še nekaj narodnih pesmi in nalašč za to svojo turnejo nekaj panonskih spevov. Med umetnimi skladbami bo zapel tudi dve pesmi panonskega rojaka, skladatelja Slavka Osterca.

Zbor vodi dirigent g. Milan Pertot, ki je bil nedavno odlikovan z visokim bolgarskim narodnim redom. Ljubitelji lepega petja bo le pristržno sprejeli učitelje-pevce ter se udeležili vseh koncertov.

Železničarji

na straži Jadrana

Ljubljana, 3. marca.

V soboto je zboroval v prejšnjih bančnih prostorih Ljubljanskega dvora krajevnih odbor Jadranske straže Ljubljana. Železničarji Ljubljanskih službenih edinic. Zbor je bil razmeroma dobro obiskan in mu je predsedoval posledovodni podpredsednik g. inž. Franjo Finc. Iz poročila odbora posnemamo, da je društvo med letom izgubilo svojega predsednika g. Josipa Cugnusa, ki je bil kot generalni direktor drž. železnice premeščen v Beograd, istočasno pa tudi načelnico ženske sekcije v osebni njegove gospe soproge. Obema sta bili z občnega zbora poslani pozdravni brzojavki z zahvalo za naklonjenost. Društvo je šlo konec preteklega leta 1302 člana, imelo je dvoje predavanj, priredilo je ob železničarski slavi veliko zabavo, ki je skupno z nabiralno akcijo vrgla skoraj 11.000 Din čistega dobička. Najsvetlejša postavka društvenega delovanja je pa dejstvo, da je odbor v preteklem letu 50 železničarskih otrok pretežno na svoje stroške za 4 tedne poslal na naše morje v Kraljevo, kar bo vsem malčkom ostalo gotovo v nepozabnem spominu. Tudi sicer je odbor pokazal izredno agilnost in se more ponahati z lepimi uspehi.

Po poročilu tajnika g. Matka Drogenika in blaginjaka g. Karla Zupančiča se je prešlo na volitve, pri katerih je bil z akklamacijo izvoljen za predsednika železniški

Ob tej priliki smatramo za našo dolžnost poudariti velike zasluge za obstoj našega društva, ki jih ima starosta br. Rudolf Malič, ki kljub precej visokim letom še vedno pri vsaki akciji živahno sodeluje ter pomaga z nasvetom in vzgledom. Prav tako zasluzita pohvalo brata Oskar in Kazimir Malič, ki ob nedeljah vadija članstvo, da more naša znana viniška godba še obstajati.

Upamo, da bodo z boljšimi časi tudi razmere v našem skromnem društvu izboljšane. Vsi si jih želimo, saj bodo obnem najboljše znamenje za večji razmah društvenega dela v Beli krajini.

Otvoritveno naznanilo.

Vljudno sporočam cenjenemu občinstvu DA SEM PREVZEL DNE 1. FEBRUARJA 1936. staroznano

GOSTILNO FIGOVEC NA TYRŠEVI C. 13.

Ker so se vršila v hiši cell mesec dela za ureditev higijenske in moderne kuhinje in so se delale moderne hladilnice za jestvine in pivo, morem šele danes se priporočiti cenjenemu občinstvu za obilen obisk.

Skušal bom goste v vsakem oziru zadovoljiti, ter bom nudil poleg velike izbire izbornih vin in goste piva tudi najboljša gorka in mrzla jedila po zmernih cenah. Se priporočam.

HOČEVAR FRANC

GOSTILNA »FIGOVEC«

PREJE GOSTILNICA V VELIKIH LASČAH.

Skrušeni najgloblje žalosti namanjamo, da nas je zapustila za vedno naša zlata hčerka in sestra edinka

HELENC A,

učenka II. razr. Mladike.

Po kratki, težki bolezni se je preselila med nebeske krlitce, ne da bi ji bilo usojeno ućakati devete pomladi.

Dne 4. t. m. ob 4. uri pop. jo spremimo na njen večni dom k Sv. Križu iz hiše žalosti, Levstikova ul. 14.

ZALUJOČI:

KAREL KOS, dentist — oče ANA roj. SEVOIK — mati

MARKO, BORIS, IGOB, FRANEK in DRASKO — bratci

Rodbine: FR. SEVOIK, J. PASTUOVIC in DR. JOSIP FAKIN

ter vse ostalo sorodstvo.

Štrti neizmerne žalosti javljamo tužno vest, da je odšla v večnost po plačilo Vsemogočnega za svo neno veliko ljubav, ki nam jo je izkazala borec se s trdotami življenja, naša srčnojubljena mama, hčišca, teta, tašca in svakinja, gospa

IVANA LENČEK roj. DEBEVC

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 5. marca 1936, ob 4. uri popoldne, iz hiše žalosti, Gajeva ul. št. 10, na pokopališče k Sv. Križu. V LJUBLJANI, dne 3. marca 1936.

ALONZI, sin; MILO, BEBA, PUNI, hčerke in ostalo sorodstvo.

H. CVETIN:

Zadnja stran

»Mislim, da je bil majhen nesporazum, Marko!« je rekla nato, in že zvok njenega glasu ga je vidno potolažil. »Trdno sem bila prepričana, da imava snidenje v kavarni »Roža«, in šele zdaj, ko te ni bilo od nikoder, mi je prišlo na misel, da se nemara motim! — Ti siromak pa čakaj tu že od dvanajstih!«

Marko je molče pokimal. »Lahko si misliš, v kakšnih skrbih sem bil! Bal sem se že, da se ti ne bi bilo kaj zgodilo —«

V neobzdranem vzgibu je privlačil dekletu k sebi. »Marja — tega ne prenesem in ne prenesem — te večne negotovosti —! Če bi se bila prej dobila, bi bila lahko izvršila svoj načrt in šla k stricu! — Zda pa — pol dveh bo kmalu, in —!«

»Do treh sedi stric tako in tako pri svojih knjigah!« je tiho oporeklo dekletu. »In konec koncev — enkrat je treba dognati to reč!« Čudno grenka, odločna črta se ji je zadobila v obraz. »Če vztraja pri tem, da obdrži vso dedščino, ako se vza-meva — in če mu sodišče pritrdi — tedaj si morava pač brez denarja osnovati skupno prihodnost! Res je sicer, da ti kot gledališki igralec ne služiš milijonov — a s tem vred, kar dobim jaz za svoja umetna obrtna dela, bo menda dovolj za dva!«

Marko jo je molče poslušal, toda izraz njegovega obličja je pričal, da mu niso bile njene besede nič kaj pogodu.

»Tako z lahkimi srcem se jaz ne bi odrekel nujnega deleža, dete! — In samo zato, ker si ti ne mara, da se poročiva! — Ne, skupaj se morava truditi, skupaj ga morava pregovoriti! — Seveda je poseben izredni slučaj, ali, če bi oboje še enkrat zlepa govorila z njim — kar zdajle lahko stopiva do njega. Deset minut, pa sva tam!«

Pričakujoče je pogledal dekletu v obraz, toda soglasja, ki ga je upal najti, ni opazil. »Marja je nejevoljno zmajala z glavo. »Saj veš, kako napeto je moje razmerje do strica, Marko! — Če hočeš sam še enkrat govoriti z njim, se kakopak ne upiram — a jaz — ne, jaz ne morem! Res ne, Marko!«

Mladici mož je pogledal v tla. »Morda imaš prav, Marja! — Nemara je res bolje, da grem sam k njemu — kar zdajle — samo kaj vem, nekakšna čudna slutnja me obhaja —«

Marja je nestrpno mahnila z roko.

»Nu prav, je končal, če nočeš — siliti te ne morem!«

Noben izmed njiju se ni menil za možko postavu, ki je zdaj počasi prikorakala po pločniku. Šele ko mu je nekdo položil roko na ramo, se je Marko obrnil.

Pred seboj je zagledal ogoreli, razbrzdani obraz moža, ki mu je molil cigareto naproti. »Pleas — če smem prositi ognja za mojo cigareto?«

Trenutek ali kaj je Marko nezaupljivo meril

neznanka z očmi. Nato je segel v žep in izkresal prižgalnik. »Izvolite —«

Sele zdaj je mogel razločiti tujčev obraz, njegove kuštrave, sivkaste lase, ostri, kljukasti nos in zamarmarjene brke. Nekaj v tem obrazu ga je bilo v očeh, a kaj je bilo, ni mogel takoj presoditi.

»Many thanks!« Neznavec je pokimal in počasi odšel, malomarno držeč tlečo cigareto med ustnicami.

»Neznana prikazen —« je tiho rekla Marja. »Če le ni imel drugih namenov?«

Marko se je živčno zasmejal: »Slabo bi se mu bili obnesli! — Ali, Marja — pol dveh že bide! Moral se bom podvizati, če naj še govorim s stricem — in — upam, da ga najdem dobre volje! — Vsaj nekaj tistega denarja mora dati iz rok, že zato, da bo konec te večne pravde!«

»Sam veš, da ga pravda kaj malo teži!« Neobzdrana razdraženost se je čedalje razločnejše izražala v Marjinem vedenju. »Dokler nama ima s čim greniti življenje —«

Marku ta obrat razgovora menda ni bil po godu. »Saj bova videla —« je hlastno odrezal. »In — kako naj ti sporočim izid svojega poizkusa?«

»Če se ne bo predolgo zavlekel, te čakam tam-le v kavarni!« je po kratkem obotavljanju rekla Marja.

»Podvizal se bom, kolikor bo le mogoče —« V slovo si je še hitro ponesel njeno roko na ustnice.

2. poglavje.

Zavore so izsklopale, in avtomobil je obstal pred vilo v drevoredu. Šofer v uniformi je skočil s svojega sedea ter odprl vrata trojici mož, ki so takoj nato stopili iz voza.

»Tak tukaj je rekel eden izmed njih, dokaj običen gospod, ki mu pod mehkim, temnim klobukom ni bilo lahko razločiti obraza. Samo konec treče smotke je zdaj pa zdaj zažarel v temi.

»Da, gospod komisar!«

»Aha — in tu je že naš stražnik Molé! — Dober večer, Molé — ali bolje, dobro jutro!« Z iztegnjeno roko je stopil komisar k redarju, ki je stražil pred odprtimi železnimi vrati v park. »Vražja reč! — Umor, ste rekli pri telefonu! — Nu, da vidimo!« Počasi se je obrnil k spremljevalcem. »Pojdimo, gospoda! Sledovi so največ vredni, dokler so še topli!« S temi besedami je nekoliko hitreje krenil za stražnikom, ki je že stopal proti hiši.

Kmalu nato je stal pod vražno svetiljko, ki mu je zdaj razločno obsijala obraz.

Bil je okrogel obraz z vsemi znamenji nedolžne dobronamernosti. Dobrodušna je bila tudi smehljajoča se črta okoli pomnih ust, ki je v njih pri slehernem koraku po taktu zanihala smotka. Samo čudni, predrljivi izraz njegovih svetlih oči se nekako ni ujemal s to očito dobronamernostjo.

In ravno v teh očeh se je res razodevalo komisarjevo pravo bistvo.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ženske se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.— v znamkah**

Podružnica „Jutra“ na Sv. Petra cesti šte. 19. (Zadružna hranišnica)

sprejema oglase in ponudbe ter daje naslove malih oglasov. Oni, ki jim je ta podružnica bolj pri rokah, naj se je pridno poslužujejo.

Službo dobi

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Frizerko ali

frizerja dober moj, sprejemam takoj. Plača po dogovoru. — Radni, brivce, Strazišče 40. 5571-1

Vzgojiteljico

Mož od pol 8 do 8. Poizve se kavarne Vesel, Miklošičeva cesta 10. 5363-3

Natakarica

priljubljena, dobi službo v dobri gostilni v Ljubljani. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 5363-4

Pomočnik

manufakturnist dobi mesto v trgovini M. Kramar, Kamnik. 5363-6

2 krojaška

pomočnika sprejemam za velike in male komade. Josko Zidar, krojač, Senovo-Rajhenburg. 5341-1

Fina rodbina

v Beogradu išče za takoj vzgojiteljico, po možnosti s maturo, k 3 letni gimnaziji, s perfektnim znanjem francosine, event. klavirja. — Pisane poudbe v francosini s sliko na oči. odd. Jutra pod »Intelektualna«. 5353-1

Službe išče

Vrsta beseda 50 par; davek Din. za dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mladenka

mlada, pridna, poštena, z gospodinjstvom, veliko kuhanja in vsakega dela, želi stalno mesto k boljši družini. Nastop 15. marca ali pozneje. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Ubojčiva«. 5374-2

Mlad trgovski

pomočnik mešene stroke, prosi za službo. Gre za hrano in stanovanje. — Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Pomočnik«. 5353-2

G. Th. Rotman:

Kapitan Kozostrelec gre v Ameriko

Kakor da bi se vadil v skakanju za olimpijda, je siromak v velikem lo-ku zletel po zraku in priletel na pod-nos s steklenicami in kozarci, ki ga je nek kuhar nesel mimo. On in kuhar, oba sta se povaljala med razbito steklenino.

83

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaje se konzorcijsko »Jutra« Adolf Rühnkne. — Za Narodno tiskarno d. d. kol tiskarnarja Franc Jernšek. — Za maserati del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Trgovski pomočnik

mlad, vojaški prost, izvrstan asistent, dober prodajalec, išče mesto. Nastopi takoj. Ponudbe na podružnico Jutra v Trbovljah pod šifro »Prvovretne«. 5341-3

Potniki

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zastopnika

za Ljubljano in okolice, iščem za galanterijski artikel. Ponudbe: Hotel Union, pod šte. 300. 5363-6

Prodaj

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Otroški voziček

gleboč, dobro ohranjen, moderen, črn, prodam. Naslov: Kodeljevo, Zadružna 92. 5370-6

Pohišto

staromodno, dobro ohranjen, 2 postelji, 2 nočni in dve visoki omari, prodam. Leder, Gosposvetska cesta 50/1. 5361-2

Spalnica

gladka, lepa oblika, (paša s ogledalom), imitacija sijajni savar, napredaj za 2.300 Din. J. Bitone, mizar, Gosposvetska ul. 50. 5362-12

Pohišto

malo rabljeno, staromodno, 3 postelji, 3 nočni in 2 visoki omari, prodam. Leder, Gosposvetska 10/1. 5361-12

Glasbila

Pianino dobro ohranjen prodaj »Pevsko društvo Rakov« za Din 2500.— event. menja za provizorni harmonij. 5347-26

Klavir

prodam po nizki ceni. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 5353-26

Stroji

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Šivalni stroj

nemški fabrikat, pogonljiv, s krogljastim čolnikom, ki tudi šika, poceni napredaj. Nova trgovina, Trbovlja 36. 5355-30

Pisalni stroj

portable, brezhiben, ugodno prodaj. Rock, Beethovnova 15, pritičje. 5363-30

Kupin

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Žično železnico

1300 do 1600 m dolžine, z eno ali dvema žičnima vrvmi, kupi takoj ing. M. Weinreichner, — Beograd, Birčaninova 22, telefon 30-525. 5366-7

Športni voziček

kupim. Ponudbe na oči. odd. Jutra pod »Dobro ohranjen«. 5367-7

Obti

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Parne stroje

kompressorje, motorje, električne instalacije, itd. montira, ureja in popravlja Varlek, elektro in strojno podjetje, Domale, Stob. — Zalogi elektropotrebnih. 78-40

Kapital

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Koncesioniran

Bančno kom. zavod, Maribor. — kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst novčev, čke, kopirje pri denarnih zavodih itd. posreduje naložbe kapitala, financiranja, družabništva, posojila itd. izvršuje kompenzacije dolgov pri denarnih zavodih Dr. razredna loterija in informacije Kapitalisti, vlagatelji, lakor tudi dolžniki, obrnite se v vseh denarnih in bančnih zadevah le na gosp. naslov. — Kelantoo, strokovno in vestno poslovanje. Za odgovor priložite Din 3 znak. 5372-16

Cenena posojila

do zneska Din 10.000, dajemo. Za odgovor potrebna znanost Din 3. Ponudbe na oči. odd. Jutra pod »Jamstvo«. 5365-16

Denarne zadeve

bonitne, hranilniške in posojilniške terjatve, vloge vseh denarnih zavodov, vrednostne papirje, vojno škodo VAM KUPI IN PRODAJ, izpolnjuje razne kredite v gotovini in kreditne posle ALJAZI PLANINSEK Ljubljana, Beethovnova ul. 30/II. — Telefon 35-10. — Za odgovor znanost. 5359-16

V najem

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

V šmihelu pri

Novem mestu oddam gostilno v najem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 5342-47

Lokali

Vpeljano mlekarstvo in trgovino na prometnem kraju, ugodno oddam. Pisane ponudbe pod »Trgovina« na oči. odd. Jutra. 5365-19

Poslovne prostore

oddam za delavnice. Poizve se Kolodvorska 18, pri hišniku. 5370-19

Vse bančne in

kreditne posle nakupe in prodaje lahko uredite najugodnejše po tom Trg. ag. bančnih poslov Alojzij Planinsek Ljubljana, Palača Du. nave telefon 35-10 Bet. hovnova ul. 14, II. 4725-16

Stanovanja

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zakonca

državna uslužbenca, iščeta za takoj 2-3 sobno stanovanje s prisklabinami, v bližini centra, Ponudbe pod šifro »305« na oči. odd. Jutra. 5373-31a

Sobo odda

ali vilo v Ljubljani, kupovini, en del preizkusom v hipoteki. Ponudbe s takimi pogoji na oči. odd. Jutra pod »Hša v Ljubljani«. 5377-30

Štiristanovansko

moderno, v bližini cerkve sv. Jožeta, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 5362-30

Razno

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pomaranče

sočne in sladke stalno v zalogi pri GOSPODARSKI ZVEZI.

PISITE SE DANES!

Ostanki

mariborskih tekstilnih tovarn brez napak, prstno-barvni, »Paket serija A« za možko, žensko, namizno, posteljno perilo in rjuhe. »Paket serija B« vključno zimski topli flaneli in barbeni najboljše kakovosti vsak Paket 10 do 20 m samo Din 107. Dalje novi »Original Kosmos Z pakete, vsebuje 2.80 m suknja za eno dolgo zimsko suknjo, oziroma za ženski plašč, lepe temne barve, ali pa 1.80 m za kratko zimsko suknjo in 1.20 m posebno množnega štruka ali suknja za ene hlače. Tudi ta paket samo Din 107. Vsi paketi poštno prosto. — Neprimerno vzamem nazaj in zamnam. Pišite takoj na »KOSMOS« razpošiljalnico ostankov marib. tekst. tovarn, Maribor, Dvornova cesta 1.

Sobe išče

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

za stanovanje in prazno za pisarno, v srodini mesta, istem za takoj. Ponudbe s ceno na oči. odd. Jutra pod »št. 88«. 5363-28a

Separirano sobico

ob trnavski prog, želi podeželeki obrtnik. Ponudbe na oči. odd. Jutra pod »Skromen«. 5347-30a

Prazno sobico

ne daleč od pošte s posebnim vhodom, istem. Ponudbe pod »Samo in vse dan odošna« na oči. odd. Jutra. 5379-23a

V najem

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

V šmihelu pri

Novem mestu oddam gostilno v najem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 5342-47

Lokali

Vpeljano mlekarstvo in trgovino na prometnem kraju, ugodno oddam. Pisane ponudbe pod »Trgovina« na oči. odd. Jutra. 5365-19

Poslovne prostore

oddam za delavnice. Poizve se Kolodvorska 18, pri hišniku. 5370-19

Posest

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lep vinograd

na idealni legi, v okolici mesta Celja, s pripadajočim arondiranim posevkom, obstoječim iz lepe vile, vinotarje in gospodarskega posojila, ugodno prodam. Veega skupaj 14 jhrov. Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod značko »Redka prilika«. 5049-30

Stanovanjsko hišo

ali vilo v Ljubljani, kupovini, en del preizkusom v hipoteki. Ponudbe s takimi pogoji na oči. odd. Jutra pod »Hša v Ljubljani«. 5377-30

Štiristanovansko

moderno, v bližini cerkve sv. Jožeta, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 5362-30

Razno

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pomaranče

sočne in sladke stalno v zalogi pri GOSPODARSKI ZVEZI.

PISITE SE DANES!

Ostanki

mariborskih tekstilnih tovarn brez napak, prstno-barvni, »Paket serija A« za možko, žensko, namizno, posteljno perilo in rjuhe. »Paket serija B« vključno zimski topli flaneli in barbeni najboljše kakovosti vsak Paket 10 do 20 m samo Din 107. Dalje novi »Original Kosmos Z pakete, vsebuje 2.80 m suknja za eno dolgo zimsko suknjo, oziroma za ženski plašč, lepe temne barve, ali pa 1.80 m za kratko zimsko suknjo in 1.20 m posebno množnega štruka ali suknja za ene hlače. Tudi ta paket samo Din 107. Vsi paketi poštno prosto. — Neprimerno vzamem nazaj in zamnam. Pišite takoj na »KOSMOS« razpošiljalnico ostankov marib. tekst. tovarn, Maribor, Dvornova cesta 1.

Sobe išče

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

za stanovanje in prazno za pisarno, v srodini mesta, istem